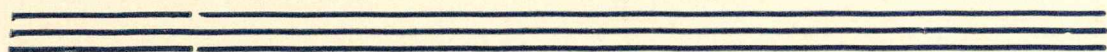

≡ ATEITIS

1953 M.

NR. 5

GEGUŽĒ

TURINYS

Alfa Sušinskas — Tyliosios didvyrės	97
Algirdas Iešmantas — Organizaciniais klausimais	99
Slaptutė — Žilvynio pasaka (eil.)	99
A. Merkelis — Gėlės	101
Lino Ziedas — Ar žina? (eil.)	102
Daiva Nauragytė — Eliėrasčia	103
Slaptutė — Pabūk (eil.)	103
V. Kavaliauskas — Lopeinė (eil.)	104
Studentų ir moksleivių ateitininkų suvažiavimas Baltimorėje	105
Pastabos pastabėlės	106
G. Guareschi — O laimū visų šjė	107
Vyt. Barisas — Vanagas	103
V. Karečkaitė — Laikas (eil.)	103
T. V. Gidžiūnas, O. F. M. — Vasara vaikams	109
Pas didžiuosius žmones	110
Danguolė Sadūnaitė — Partizanui (eil.)	110
Ar žinai, kad	110
J. B. — Šiltas ir šaltas filmas	111
SPORTAS	
P. Ganvytas — Du broliai futbole	112
P. Ganvytas — Moteris su 49 pasaul. rekordais	112
KREIVOS ŠYPSENOS	113
DARBAI IR ŽMONĖS	
Pijus XII apie šių dienų pavojus	114
I. Banaitytė — Paminkėlis Marijai Pečkauskaitei	114
Kęst. J. K. — "Aidai" aidai	115
Kultūrinis gyvenimas	115
Visuomeninis gyvenimas	116
Jaunimas pasauly	116
ATESKLEISTA KNYGA	
Dr. J. Sav. — Ig. šėiniaus "Raudonasis Tvanas"	117
K. J. Kudžma — Modernieji riteriai (Prof. St. Šalkauskio "Skautai ir pasaulėžiūra"	117
J. Baužys — Malda iš širdies (Lt. Ylos naujas maldynas)	118
PLAČIAME PASAULY	119
Viršelyje — Vandens lėlija, nuotrauka Vytauto Maželio. 97 psl. — Katiliūtės medžio raizgins — Motina. 98 psl. — Gegužio Karalienė. 106 — iliustracija iš St. Ylos naujosios maldaknygės "Sveika Marija", dail. T. Valiaus kūrinys.	

1953 METAI

GEGUŽĖ — MAY

NR. 5

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

VYR. REDAKTORIUS — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS: J. Baužinskas, K. Kudžma, G. Macelytė.

Redakcijos ir administracijos adresas:

"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

PRENUMERATA metams: \$4.00 pagal U. S. dol. kursą

Garbės prenumerata metams \$10.00.

Atskiro nr. kaina 40 ct.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the

Lithuanian Catholic Youth Association "Ateitis",
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription \$4.00 per year.

Single copy 40 cents.

Entered as second-class matter at the post office at
Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act
of March 3, 1897.

TYLIOSIOS DIDVYRĖS

Žemiškoji motina tauraus vaiko širdyje yra nesibaigianti saulė, savo spinduliais visada randanti kelią į vaiko širdį, ją šildanti ir gaivinanti.

ALFA SUŠINSKAS

1. Nebaigta aritmetika...

Prieš kelerius metus vienas Amerikos laikraštis paskelbė tėvo pergyvenimus, kai jis savo žmoną buvo išleidęs visai dienai pasižmonėti, pats pasilikdamas namie prie keturių mažų vaikų: 1, 3, 5 ir 6 metų amžiaus.

Šeimos tėvas buvo buhalteris. Todėl jis nutarė suregistruoti savo darbus namie, vaikučius besaugant. Kai žmona sugrįžo, jis turėjo šitokią savo vienos dienos darbų apyskaitą:

Vaikams duris atidarė—106 kart.
 vaikams duris atidarė — 106 kartus,
 jiems duris uždarė — 106 kart.,
 batraiščius surišo — 16 kartų,
 roplojančią mažitį apsaugojo
 nuo pavojų — 21 kartą,
 juos sudraudė žodžiu "negalima"
 — 104 kartus,
 likvidavo jų peštynes — kartų,
 jiems duoną užtepė — 11 kartų,
 skanumynų padalino — 28 kartus,
 atsiliepė į telefoną — 7 kartus,
 jiems nosį nušluostė — 22 kartus,
 patarnavo jų asmeniniuose
 reikaluose — 21 kartą,
 atsakė į jų klausimus — 60 kartų,
 nežinojo ką atsakyti, ar neatsakė
 jų klausiamas—52 kartus,
 neteko kantrybės — 47 kartus,
 patarnavo įvairiuose kituose
 reikaluose — 120 kartų,
 per tą laiką savo žingsniais nukeliavo maždaug — 5 mylias.

Šeimos galva, perduodamas dienos pareigas žmonai, buvo visai išsekęs ir nusiplukęs...

Ši jo registracija toli gražu buvo nepilna ir neišsami: tai tik dalis jo darbų prie vaikučių per vieną dieną!...

Iš tikrųjų kalbant, visų motinos darbų, didelių ir mažų, net neįmanoma suregistruoti, ir jokia statistika jų tiksliai nepavaizduos. Motina rūpinasi savuoju vaiku nuo pirmos motinystės valandos iki užmerkia ji akis amžinam poilsiui. Tikima, kad ir po savo mirties Viešpaties prieglobstyje motina nesisiliaujanti rūpinusis savo vaikais... Neperdėdami galime ją pavadinti savo vaiko akimis...

Pabodo man šis tuščias namas
 Ir ilgos rūšios dienos.
 Nepalik manęs vieno, mama,
 Nepalik manęs vieno!

Nes kaip be ratelio sutemus!
 Dieną, dieną be staklių!
 Kas užriš, kas užriš tad, mama,
 Man skarelę ant kaklo?

Kas budės man miegą neramų,
 Kas paseks karalaitę?
 Juk būsiu pasauly, mama,
 Vienui vienas — našlaitis

Nežydės pavasarį žemėj
 Žibutės ir puriencs...
 Nepalik manęs tad vieno, mama,
 Nepalik manęs vieno!

J. Aistis

Motinos darbų negalima vertinti vien išoriniais jos veiksmais, į savo vaikus nukreiptais: kiekviena motina yra nuolatiniame rūpestyje savuoju vaiku. Ir tas rūpestis nemažėja vaikui augant, bręstant ir net jau savarankiškai jam gyventi pradėjus. Šiuo atveju mūsų tautinė išmintis yra labai prasminga sakydama, kad maži vaikai — maži vargai, dideli vaikai — dideli ir vargai. Dažniausiai didieji motinos skausmai bei rūpesčiai prasideda kaip tik tada, kada, atrodo, ji jau nebeturėtų kuo rūpintis — kada jos vaikai jau išskridę iš gimtojo lizdo. Čia tik prisiminkime vieną epizodą iš Dievo Motinos švenčiausios Mergelės Marijos gyvenimo. Pats didysis skausmas ir sopulingieji kentėjimai ją ištiko kaip tik tada, kada jos dieviškasis Sūnus Jėzus Kristus jau buvo visai subrendęs — kada Jis jau buvo pradėjęs savo kančios kelią, kada Jis kybojo ant atpirkimo kryžiaus... Mums sunku ir įsijausti į motinos pergyvenimus, matant savo sūnų nukryžiuotą! Ir nukryžiuotą dėl to, kad jis ėjo pareigos keliu, nukryžiuotą, kurių gelbėti atėjo, kuriuos mylėjo begaline meile — labiau ir daugiau už save patį... Jei paliesime pačius didžiuosius motinų kentėjimus, pamatytume, kad jie dažniausiai ateina joms ne nuo mažųjų vaikų, bet nuo didžiųjų, nuo suaugusiųjų... Kas motinai yra skausmingiau: stovėti prie savo kūdikio karstelio, ar atsisiekinėti su sūnumi, nuteistu pakarti dėl nusikalstamos žmogžudystės?

Motina iki gyva būdama tesiekia vaiko laimės. Ji save aukoja, kad vaikas klestėtų. Ji aukojasi nuolat, niekam nematant. nežinant, dažnai ir pačiam vaikui nenujaučiant. Jos aukojimasis yra idealiausias, nes ji iš savo pasiaukojimo dažniausiai nieko sau nelaimi — ji yra laiminga savojo vaiko laime: jo laimė yra jos laimė. Jei vaikui kartais atrodo, jog motina supranta laimę netiksliai, neobjektyviai vienašališkai ir net klaidingai, — jis turi atsiminti, kad motina siekia vaiko laimės ne pagal kurias nors filosofijas ir ne pagal vadovėlių taisykles, bet savo širdimi, visu savo motiniška prigimtimi, visa gaivalinguoju ir vulkaniškuoju motiniškuumu.

LI TUVOŠ
 NACIŲ
 M. M. M. M.
 B. I. O. T. K. A.

*N*UO ankstyvo ryto ligi vėlyvos nakties aš ilgiuosi tavęs. Kai aušra puošiasi savo trykštantičia šviesa, vis mąstau apie tave, mano Dieve, mano gyvenimo Saule! O ateik ir išsklaidyk mano tamsybes, kurios slepia tavo meilės didybę. Ateik ir apšviesk savo malonės spinduliu mano sąmonę.

*I*R vidurdienį, kai mane pasiekia karšti saulės spinduliai, aš šaukiuosi tavęs, mano širdies Gyvybe! Ateik, o spindinčioji mano sielos Saule, įžiebk manyje tavo meilės ugnį ir sunaikink manyje nuodėmės pėdsakus.

*N*AKTIES glūdumoje aš ilgiuosi tavęs, kurio šviesa niekad netemsta. Ateik ir atnešk mano sielai nemirtingumo pažadą. Ateik, kai šaltas žmonių abejingumas bus užmiršęs mane. Kurstytk manyje tą kibirkštėlę, kuri vis žėri — iki mirties, kad skelbčiau tada tavo garbę su visais šventaisiais. Amen.

(Dieninė malda iš kun. Stasio Ylos mažojo maldyno "Sveika Marija").

2. Kryžiaus Motina

Amžinuojų Viešpaties planu, žmogaus protui neprieinamu, švenčiausioji Mergelė Marija buvo parinkta būti Jėzaus motina.

Kaip motinai teko jai iškelti ir išgyventi visas motinystės kelias, pilnas džiaugsmo ir skausmo. Jai buvo skirta būti tarpininke tarp Dievo ir žmogaus. Būdama vien žmogus, ji mums yra artimiausia. O dėl savo pozicijos ji yra toji, į kurią mes kreipiamės tarpininkauti tarp Dievo ir mūsų.

Švenčiausioji Mergelė Marija žinojo nuo pat savo motinystės pradžios, kad ji yra skirta pačiai aukščiausiai moters pozicijai šioje žemėje. Bet šis žinojimas ir aukščiausiojo pašaukimo supratimas neiškreipė jos mergaitiškumo bei motiniškumo — ji savęs niekuo neskyrė iš žemiškųjų motinų ir dėl savo dieviškojo pašaukimo savęs nė kiek neiškėlė prieš kitas motinas: iki mirties ji liko natūrali, kukli motina, gyvenimo tikslu teturėjusi vien savo dieviškąjį Sūnų. Įdomi smulkmena: šventasis Raštas labai maža kalba apie Dievo Motiną Mariją. Šitą šventraštišką negausumą apie Mariją drįstume aiškinti faktu, kad Dieviškoji Išmintis norėjo tuo pabrėžti natūralų Marijos kaip motinos charakterį: juk kiekviena motina savo motinystės prigimtimi yra skirta ne sau, bet savo vaikui, ir apie ją kalba jos vaikas savo darbais. Motinos didybė yra jos vaiko didybė. Šitoji galvosena visai tinka ir Dievo Motinai Marijai: visa jos žemiškoji ir dangiškoji didybė kaip tik ir yra jos dieviškojo Sūnaus dieviškoji didybė. Šitą logiką katalikai išskiria ją iš visų kitų šventųjų ir duoda jai visai išskirtinę vietą savo religiniame gyvenime.

Marijos garbei turime net du specialius mėnesius — gegužės ir spalio, bet to neturime nė vienam kitam šventajam. Ypač simboliškas yra gegužės mėnuo. Daugumoje kraštų gegužės mėnuo yra gamtinės gyvybės pradžia: gamta pasipuošia nauja, žalia gyvybe, žemės paviršius išsilieja pumpurais ir sušvin-ta naujais žiedais. Gamtoje sujunda naujas gyvenimas.

Kalbant palyginimu, tikinčiojo širdyje Marija yra nesibaigias dvasinis pavasaris, amžinai žydintis ir sklaidžias neišnykstantį dvasinio džiaugsmo ir skaidrumo kvapą...

Labai prasmingai parinktas gegužės mėnuo ir žemiškosios motinos garbei: žemiškoji motina tau-raus vaiko širdyje yra nesibaigianti giedra ir nenusileidžianti saulė, savo spinduliais visada randanti kelią į vaiko širdį, ją šildanti ir gailinanti net tada, kada ji bėra šventas vaiko prisiminimas...

(Nukelta į 104 psl.)

ORGANIZACINIAIS

KLAUSIM AIS

ALGIRDAS

IESMANTAS

Atrodo, kad mums at-kų organiza-cija pasidarė per daug kasdienišku reiškiniu: ji kai kurių nei ypatingai domina, nei jon per didelės vilties ne-deda. Tiesa, kai šaukiami susirin-kimai, kurie vyksta maždaug mėnesio ratomis, juose gana gausiai pasirodo-ma. Būtų lyg nepatogu nepasirodyti. Taip ateini ir valandėlę prasėdi, žino-damas, kad po šios pareigos vėl galė-si ilgesniam laikui atsikvėpti.

Nemalonu, kad iš anksto žinai, kaip susirinkimas prabėgs. Yra kuopų ir skyrių valdybos, yra ir centrinė val-dyba, kuri nustato programą. Tu, mielas susirinkimo dalyvi, ateini pa-siklausyti tos planingos programos, išgirsti kokį nors naują pranešimą ar pakartotiną valdybos raginimą: būti pareigingesniems ir darbštes-niems. Jei kartais išklausysi pakvies-to prelegento gerą žiupsnį minčių, tai jausies pakankamai prisidėjęs ir savo pareigą atlikęs. Ir tavo didžiau-sias noras bus — kuo greičiau baigti susirinkimą. O po to — eiti ten, kur visai kitoki vėjai pučia, kur prabėgu-sio susirinkimo įspūdžiai būtų visai iš atminties išpūsti ir pamiršti.

Bet jeigu kartais, kaip ylai iš mai-šo išlindus, susirinkime iškeliamas diskusinis klausimas, nesvarbu koks jis bebūtų, tiek būna skirtingų nuo-monių, kiek pasigirsta balsų. Ginči-jamasi tik dėl paties ginčo. Ir užuot išsiaiškinus prieiti bendro supratimo, dažniausiai pasibaigia dar didesniu skilimu. Pati didžioji idėja, kuri turė-tų visus sujungti, dažnai net nepri-simenama.

Cia ir išauga nusiteikimas, kad su-sirinkimuose neverta gilesnių diskusi-jų pradėti. Pasitenkinama rašinėlio ar straipsnio skaitymu, eilėraščių dek-lamavimu, muzikiniu pasirodymu. Taip gyvenimas ir bėga, taip gyvena-ma be gilesnės dvasios, prisidengus tik išorine forma.

Tą patį matome ir spaudoje, kur aprašoma ateitininkiška veikla: su-rengė tokį ir tokį minėjimą, kalbėjo

Slaptutė

ŽILVYNIO PASAKA

*Iš kūdikystės pasakų menu,
Kai tylų vakarą nuskęsta saulė Nemune,
Ir gintarinėse pilyse jo gelmių,
Žvaigždynai supasi prie sidabrinių vartų jo
[dugne,*

*Tada Žilvynis susimąstęs rymo,
Ir nesugrįžtančios Eglutės laukia.
... Į Nemuną nusvyra šakos: "Žilvyne,
Žilvynėli, jei tu gyvas — pieno puta!" — krante
[šaukia.*

*Ir tiesiasi Žilvynio rankos į palaimą,
Bet Eglės ilgesio pasiekt negali,
Tiktai atklydęs tylus aidas
Jį parveda į gražiąją gyvybės šalį...*

*Tai pasaka. Tik tiek menu.
Jų daug ten skęsta Nemune...
Ir gintarinės pilys jo gelmių,
Ir tie žvaigždynai supas sidabrinius vartuos jo
[dugne...*

toks ir toks prelegentas, dainavo tokie solistai. Kodėl nepaminimos diskusijos, jei tokios kur yra? Argi nevertėtų pasidalyti tais planais ir su kitais? Yra gi aišku, kad nesklaidumų ir negerovių kiekvienoje organizacijoje pasitaiko, o jos dažniausiai būna bendro pobūdžio. Tad pasidalinimas per spaudą konkrečiais ir teigiamais sumanymais galėtų įnešti gyvumo į mūsų organizaciją.

Praeitais metais Dr. J. Grinius "Ateities" 6 nr. kreipėsi į mūsų jaunąją ateitininkiją, klausdamas, kuo reiškiasi mūsų veikimas. Pas mus pasigendama vidinio dinamizmo, t. y. kurio ateitininkas yra jau negyvas narys. Dr. J. Grinius pasigedo ir eucharistinių būrelių, šv. Rašto ratelių. O kur reiškiamasis visuomenėje ir labdarybės srityje? Kur lietuvių išlaikymo bei palaikymo opesni klausimai?

Mūsų organizacija per 40 metų yra atlikusi tikrai didelių darbų. Ji davė daug, daug dabar ir iš mūsų reikalaujama. Tad, įdėdami savą indėlį į mūsų aruodą, turime sekti pavyzdžiais tų vadų, kurie tikrai visomis savo jėgomis dirbo mūsų organizacijos labui.

Už esančius didesnius ar mažesnius nesklaidumus iš dalies yra atsakingi vadai. Nenoriu tos kaltės priskirti vyriausiesiems vadams. Šią kaltę daugiau turėtų prisiimti visi mažesnieji, kurie apsiima perduoti pirmųjų organizatorių idėjas. Aišku, tai nėra lengvas darbas. Reikia ir aukos ir įsisąmoninimo. O kad įsisąmonintume, reikia savo idėjomis nuolatos gyventi ir savo asmeniniu gyvenimu tai liudyti.

Gyvojo pavyzdžio kaip tik labiausiai ir pasigendame. Vyresniųjų nutarimai kuriuo nors klausimu paprastai atsiliepia ir į jaunimą, kur vėl iškyla nauji ginčai. Taip nukenčia mūsų darnus veikimas.

Visas savo valdybas renkame demokratišku būdu. Dažnai balsuojame už kandidatus, kurie kartais patys priešinasi rinkami. Primetus tokiam pareigas, argi galima iš jo daug reikalauti? Ar nereikėtų rinkti tų, kurie visa širdimi atsidėję mūsų organizacijos veiklai. Tokiu atveju būtų sveikas dalykas, jei vyresnysis organizacijos narys, kuris iš arčiau pažįsta jaunimą, sugeba atrinkti jo gabumus, rekomenduotų kandidatą.

Šalia to, norėčiau pasiūlyti dar vieną dalyką, kuris galėtų turėti pozityvios reikšmės mūsų organizaciniam darbui. Paprastai naujos valdybos pasirodymas pasireiškia tuo, kad valdyba paskelbia savo planus, kurie dažniausiai yra per dideli ir neatitinka mūsų reikalams. Vėliau patys valdybos žmonės apsimaulia ir beveik užmiršta, kad jie yra avanгарde. Užmiršta, kad jie turi būti veikliausi,

K. Šklierius — Besimeldžiančios moterys (akvarėlė)

pavyzdingiausi ir labiausiai pasiaukoję.

Noriu čia prisiminti JAV prezidento pavyzdį. Naujai išrinktas prezidentas turi prisiekti, kad jis dirbs Amerikos gerovei. Panašiai galėtų būti ir mūsų organizacijoje. Mūsų vadai, pirmininkai palėtų priiekti ar duoti viešą pasižadėjimą, kad jie dirbs visom išgalėm mūsų organizacijos labui. Tai būtų surišta su moraline atsakomybe, turėtų didelės įtakos ir patiems vadams ir nariams.

Veikimui sugyventi turėtų daugiau rodyti dėmesio sendraugiai. Prof. St. Šalkauskas dar Palangos konferencijoje prikišo: "Sendraugiai turi pasitempti, arba prieš juos bus sukelti jaunieji, kuriems reikalinga rėmėjų

ir vadų". ("Ateitis", 1952 m., 127 psl., nr. 6.)

Ištikrųjų sendraugiai lankosi mūsų susirinkimuose ir juose kalba. Tačiau jų žodžiai kartais skiriasi nuo jų pačių gyvenimo, tad jų pavyzdys jaunimui yra tik neigiamas. Sendraugių veikla dažnai yra labai menka. Ar tai neužkrečia ir jaunimo? Kartais viens kits sendraugis net ima priešintis jaunųjų iniciatyvai, užuot jį skatinęs ir padėjęs. Dėlto kai kas nuleidžia rankas, pasiducda apatijai, susilieja su bendra aplinkos mase. O šiandien ypatingai turime suglaudinti savo eiles, įsitempti darbui ir kovai už savo idėjas, nes visa aplinka kaip tik stengiasi nuslopinti gyvąją krikščionybės dvasią.

A. MERKELIS

Lyg mažos ugnelės plasnoja parugėj laukinės aguonos, neužmiršusių mėlyna prietema liula pievoj, o išsibarsčiusių našlaitėlių veidai teikia liūdnoją šypsnį, vakaro saulės gelsvumui išsiliejus, žaliuojančiai Alpių papėdei. Tarp gėlių — studentas Jonas, apygirtis žalumynais ir pavasariu. Braidydamas žėdų paplūdimė, jis skynė puokštę po puokštės, o į pavasario rūkus plonyčiu spinduliu smogė jo mintis, baigšti, negrįžtanti, lyg kartą paleista strėlė. Iš viso jis jautėsi paskirtas pavasariniam sušaudymui. Gėlių, dainų ir juoko. Gal didelės meilės, kuri iš pavasario rūkų išbrenda, nusimetusi skarą, paleidus kasas plaudančiam vėjui, iškėlus krūtinę ir saulės nurusvintą veidą, primerkus akis. Toji pasaka su gėlių sėklomis sėjo svajonę ir kažkokius burtus, kurie Joną išstūmė blaškytis ir įieškoti gėlių tai, kurios gerai nepažinojo.

— Šios gėlės tau, Irutė. Tu jas mėgsti. Taip. Bent turėtum... Tegu palinksmins jos tave. Tu nežinai, kas jas tau atneš, bet gal tu išpėsi, — galvojo šypsodamasis Jonas, vaizduotėj matydamas apytamą ligoninės kambarį, gailestingąją seserį, įteikiant jai gėles, ir tą Irutės nerimą, jas gavus. — Irutė kankinasis, kol atspės, bet atspėjus mane pamylės, — šilto nerimo srovė, lyg šiltas vėjas, tekėjo jo kūnu, savo glamonėjimuose jį skandindama begalinę pavasario gelmėn.

Vakaro tamsus mėlynumas driekėsi pažeme. Viršum Alpių sustojo pora paklydusių debesėlių, pavargusių kaip po baliaus šokėjos. Sklido vos juntamas gaižokas žalumynų ir žemės kvapas, lyg ore būtų paklydę smuiko garsai — negirdėta, gal tik sapne nujauta, melodija. Kiek karkiančių balsu jai pritarė studentas Jonas, kurio klegėjime buvo pavasaris, vakaras, artėjančios laimės nujautimas. Nei daina, nei žodžiai, bet kažkas panašaus į paukščio triliavimą, džiaugsmingą, kartais pilną ilgesio ir skundo. Baigdamas skinti gėles, jas tvarkė, gnaibė per ilgus kotelius ir rišo į puokštes.

— Gal jau užteks, — pavargęs žiūrėjo į žiedų sriautą, — taip, turėtų užtekti, — šypsojos laimingai

sis, o jo švilpavimas dūko lyg rapsodija, lyg girtas pavasariu paukštis.

— Irutė džiaugsis, Irutė mylės!

Iš ligoninės grįžo jis įraudęs ir nesavas, tačiau atsipalaidavęs gėlių naštos ir nervinimosi. Gatvėj pasijuto drąsiau. Miestas geso vakaro prieblandoje ir blankiam elektros šviesų gelsvume. Niekur neskubėjo žmonės, o jų tyliai džiaugsme klajojo pavasario trukšmas, kurį sieloj iškelia apysvelnis vėjas, saulės švystelėjimas ar paukščio triliavimas; visa: daina, ilgesys, juokas. Tam pritarė nerami kalniečio prigimtis, verždamosi laukiiniais garsais iš kalnų. Į juos atsiliepė miestelio varpai, veržlūs ir neramūs, kažkur pakibę bokštuose, tarp dangaus ir žemės, lyg norėdami pabėgti iš savo lizdų ir dainuoti kažkur aukštybėse. Tam triukšme Jonas jautėsi drąsiai, nors pasikalbėjimas su gailestingąja seserimi, jos išplėtos akys ir išskėtos rankos jį kiek persekiojo.

— Ir kas čia tokio! Ką? Per daug? Nė kiek. Hm... nenorėjo priimti. Išivaizdina. Juk ne jai skirtos. Gal tik reikėjo vikriau įteikti...

Eidamas gatve jis pergalvojo, ar kas jo nepastebėjo, nešant gėles. Tiek daug gėlių! Visą glėbį. Ne. Nieko jis nematė. Nuo žmonių jį skyrė miškas, iš kitos pusės pieva, atsiremianti į Alpių slaitus, šalia rugių laukus. Ūkininkas arė jaučiais. Toliau — siauros apytamsės gatvės, ir nemalonus akimirksnis su gailestingąja seserimi.

— Niekas negalėjo pastebėti. Pertoli pievoje ir tamsoka gatvėje. Pagaliau kiekvienas kitas galėjo būti mano vietoje. Kodėl būtinai aš?

Nusiraminęs jis priėjo užmiestį, kur tamsa jaukiu šešėliu smelkėsi į apylinkes. Jis jau buvo tiek drąsus, kad net galėjo pagalvoti apie meilę, kuri baigščių kišenvagių sėlino į jį. Mintyse jis augo didus, lyg pušis miškų glūdumoj, ar ką tik prasidedanti audra. Jis net svajoti pradėjo.

— Ach, moterys, moterys! — atsidūsėjo jis, galvodamas apie Irutę, — jas reikia gerai pažinti. Žinoma, reikia. Kitaip, brolau, nieko nelaimėsi. Nežitenka mylėt, reikia atgarsio iš jų! Aš, jaunesnis būdamas, mylėdavau. Bet kas iš to? Jos apie tai nieko nežinodavo. Kvailas buvau. Dabar jau tai niekad nebepasikartos. Gyveni ir mokais. Reikia jas priversti mylėti. Pasiutusiai, neprotingai. Tegu ir jos kraustosi dėl manęs iš galvos. Kodėl būtinai aš? Kad kiti juoktųsi! Ne, brol, to niekados! Nepataikaut joms ir neseiot! Ką tie turi, kurie sekioja? Ogi nieko. Grįžta tušiomis rankomis. Bloga žvejyba! Bet, bet reikia mokėti surast silpnąją vietą. Man rodos, aš jau radau. Reikia kuo nors nustebinti. Kad ir dovanoti ką nepaprastu būdu, — jis galvojo apie gėles ir jautėsi labai patenkintas. — Tegu pasikankins Irutėlė. Labiau mylės. Žinai, moterys smalsios. O tos gėlės, net smagu pagalvoti! Pačios geriausios iš visos pievos. Tokios gėlės, kaip aguonos! Meilė ir kraujas, ugnis ir meilė! Arba neužmiršuos. Gražiausia pasaka. O našlaitės? Graudžios, net verkia noris. Tai yra meilė, meilė, meilė, — jis net pasišokėjo iš džiaugsmo.

Visa tai pergalvojus, jį pagavo mergaitės plaukų sriautai, lyg šiltas vėjas kutendamas jo skruostus; apytamsės akys šypsojos klastingai, kaip kiekvienos septyniolikmetės, vaidinančios moterį — demoną. Pusiauspaustos lūpos šnabzdėjo nuostabius garsus, kurie yra krykštaujantis juokas, liūdesys ir nerimas — vienas vienintelis žodelis "myliu", išaugęs į didelę dainą, kuri skrenda laukais, kalnais į tolimus kraštus, savo melodiją išauginusi žemėj, veržiasi į dangų. Irutė buvo arti jo, kad jis galėjo siekti jos ranką, just jį kvėpavimą ir tyrą žvilgsnį, gal net pabučiuoti.

— Ką čia? Per daug. Kaip filmoj, — jis kiek susigėdo, savo mintis tikėdamasis įgyvendinti ateity.

Svajonių įkaitintas, jis augo į miško medį, besidaužantį iš miško gelmių, į audrą arba saulėlydį, graudų ir iškilmingą. Toks augalotas ir išdidus! Kaip siaustų jis muzikos srovėj, laikydamas mylimą. Jo šypsniš, drąsa! Visos moterys mirtų dėl jo. Bet mylimiausia tai būtų Irutė.

Grįžęs į jaukų barako kambarėlį, jis negalėjo užmigti, galvodamas apie rytojaus lankymo dieną. Ką ji pasakys? Spės, gal atspės, o gal ne. Jis bus visiems mišlė. Visi matys gėles, gal net pavydės, o jis ramiausiai sėdės prie Irutės lovos. Pusiau prisipažins, pusiau ne. Tegu galvoja ji, ką nori. Geriau, kad apie jį galvotų. Ko gera, dar kas nors kitas prisipažins, atnešęs gėles. Bet aiškiai jis nieko nepasakys.

— Gerai snausti, — galvoja jis ir pramiegomis mato save pievoj skinantį gėles ir dainuojantį kažką švelnaus apie meilę. Paskui, rods, pakilo audra, ir žiedai blaškėsi ore, o jis juos gaudė ir pyko nesugavęs.

* * *

Rytojaus dieną, kai Jonas įžengė į Irutės kambarį, jau buvo susirinkęs gerokas būrelis lankytojų. Lyg paukščiai jie šėlo prie Irutės lovos, savo garsais nustelbdami gėlių skleidžiamą mėlynumą. Nepastebimas jis slinko prie kalbančiųjų ir pajuto, kad jo drąsa pasiliko už durų. Kaip nusikaltėlis, jis neturėjo ko sakyti, ir kiekvienas jo žodis išėjo trupmena. Po nemiegotos nakties nuovargis ir ant smakro išsiabarstę gyvaplaukiai jį darė kiek suvytusį, primindami jauną valkatą. Nebuvo jis nei medis, nei audra, nei iškilmingas saulėleidis, bet draugų tarpe tik paprastas medicinos studentas Jonas.

— ...ja ja ja, jų buvo tiek daug, tiek daug, kad visa ligoninė galima būtų išpuošti, — linkčiojo galva Irutė, — baisiausia, kiek daug, tik prižiūrėtoja jas išmetė. Sako, kam tiek daug žolės. Nesveika. Ja, ja, jas išnešė...

— Bet tu, Irute, žinai, kas jas atnešė. Tikriausiai žinai, tik slepi, — tarė kiek pavyduliaudamas Vytas, kurs visada būdavo gerai apsirengęs ir plaukus labiau blizgino kaip batus. — Sakyk, Irutėle, nėra čia ko gintis. Vaclovas atnešė? Ne?

— Gal ir jis, — ji kiek šyptelėjo, — ne, ne jis. Nežinau. Aš pati norėčiau žinoti.

— Man nepatinka pievų gėlės. Jų visur galima rasti. Aš mėgstu gėles tik iš tyrliukių, — nepatenkinta buvo Birutė, — jos romantiškos, kaip Goethės Roeslein auf der Heide... Tyrliukių gėlės. Ar ne fain?

— A, ar nežinai mūsų Birutės. Jai, kaip poetei, vis kitaip, — pastebėjo Algis.

Birutė pasijuto įžeista, tačiau išdidi. Ji žinojo savo vertę, nes jos

poezijos buvo pilni mokinių albumėliai, o vienas buvo išspausdintas net laikraštėly. Ji nė dėmesio nekreipė į tokį Algį.

— Na, tai ne iš tyrliukių, jei nori, bet iš kalnų. Kad ir tokių edelveizų ar encianų puokštę...

Vytas nenurimo:

— Chebra, ar gi mes neatspėsime, kaip čia jos atsirado. Irutė nesisako...

— Tai paslaptis, — tęsė ji, stebėdama Vyta, kurį nervino gėlės.

— Tikriausia, Vaclovas, — bandė spėti Vytas.

— Fui! Vaclovas. Kaip aš jo nenkenčiu! Amžinai susipykom. Toks įkyrus... — pasibjaurėjo Irutė.

— Tai gal Vladas, — pastebėjo Romas, galvodamas apie jo klarnatinį balsą. — Jis tam tinka. Vakar dovanojo gėles, o šiandien klūpos

Lino Žiedas

A R Ž I N A I ?

*Ar tu žinai, kad man vienai
Sunku kentėt,
Ar tu jauti, kaip man vienai
Baugu mylėt?*

*Ar nori tu, kad aš tyli
Tik jausčiau tau,
Ar lauki tu, kol nedrąsi
Ištarčiau tau: —*

*Seniai kaip saulė,
Kaip visata plati,
Kaip žiedas nuo obels,
Ir siela nemari —
Myliu tave
Seniai seniai,
Ar tu žinai?...*

prie tavo lovos, dainuodamas sereнадą ir išpažindamas meilę.

— Žinot ką, vyrai. Gėles galėjo dovanot pats inspektorius. Jis simpatizuoja Irutei. Pagalvokit apie tai, — išpėjo visus Algis. — Matau, juokiatės, bet jei jis nutvertų kurį, juokiantis iš jo gėlių, ko gera reikėtų išskristi iš gimnazijos. Mažiausia, pora pataisų...

Į jo žodžius visi nutilo, nes pats inspektoriaus žodis nieko nedžiuginė, jau nekalbant apie patį jo asmenį.

— Negali būti. Toks rimtas ir senas žmogus, — kažkuris pastebėjo.

— Ką? Senas? Nevisai senas. O kad ir senas, ar negalėjo atnešti gėlių? Bet jis dar ne taip senas, — aiškino Romas.

— Ne, ne jis. Čia taip koks nors kiautas. Padorus žmogus įteikia gė-

les į rankas. Ne taip, pririnkęs iš balos gėlių, numeta į kampa. Įteikti tiesiog, be aplinkinių kelių! Garbingai. Ne, Irutei geriau tiko įteikti ką nors vertingesnio. Apyrankę ar karolius. Gėlės nuvysta, o šie daiktai amžinai pasilieka, — galvojo Vytas.

— Taip, karolius, — pritarė Birutė, — gražius gintaro karolius.

— Sakot, inspektorius. Kažin, ar tik ne tu pats, Romai? — įtarinėjo Vytas.

— Sakai, aš. Ne, ne aš. Gal Algis?

— Tokių gėlių! Ar iš proto išėjai? Negi aš kaimo mergaitė, kur kamara jomis puošia? Yra kultūringesnių gėlių.

— Žinoma, man labiau patiktų raudonos rožės arba keletas tulpių. Tokios jos raudonos, ir aš jas mėgstu, — pritarė Irutė.

— Tai tu, Jonai, — pagaliau nebeiškentė Vytas, — atėjai čia, tyli ir tik galvoji apie gėles.

Visi sužiūro į Joną, kurs pradėjo kaisti.

— Aš? Ne ne. Ne aš, — kalbėjo jis mikčiodamas, — aš jų neatnešiau.

— Jonas, Jonas! Kas gi kitas? — visi šaukė.

— Aš jų neatnešiau, — atsakė jis tyliai, jausdamas gėlių kartumą kambary.

— Žinot ką, — tarė Aldona lig šiol stebėjusi ginčą, — jums nėra ko juoktis iš gėlių. Gal tas žmogus, kuris tiek vargo, jas rinkdamas ir tiek daug širdies įdėjo į kiekvieną žiedą, — gal tas žmogus yra dabar labai nelaimingas. Nėra ko tyčiotis iš jo jausmų. Aš tikiu, kad jis darė nuoširdžiai. Jei ši kartą nepataikė, tai kas? Tavo vietoj, Irute, aš būčiau labai laiminga, — ji nusiskynė vieną neužmiršulę. — Tegu žinos tas, kurs jas atnešė, kad aš jį myliu...

Niekas nesijuokė. Net Vytas. Kažkas atrodė neįprasta, niekad negirdėta. Tik gėlės smilko savo mėlynumu, jaukiai ir šventai, lyg aliejinė lempelė bažnyčioj, ir Aldona savo šypsniu gražino Jonui gėlėtas pievas Alpių papėdėj, saulėj besiprausiančias viršūkalnes ir jo prarastą nuotaiką.

Eidamas namo, jis ėjo šalia Aldonos ir vėl jautėsi pušim, besiblaškančia iš miškų glūdumos, girių vėju, ir vėl jis švilpavo, lyg paukštis ant šakos; lyg spindulys, pralaužęs vitražą, spindėjo, ir jo mintis strėlės keliais šaudė į dangų, kur plaukė šilkavilniai debesėliai, o kojos lietė žemę, kur augo laukinės aguonos, neužmiršulė teikė prieblandą pievai ir apyverksmės našlaitėlės, lyg į pasaulį išklydę vaikai, klaidžiojo pievos toluoje. Šalia jo ėjo Aldona, viena iš tų gėlių.

Maža reikia jaunystei.

Daiva Nauragyte

KUOMET ATEIS VALANDA

Ir išeisiu aš prie upės
Ir ištiesiu aš rankas,—
Lietun vėjas įsisupęs
Tegul draiko man kasas.

Balta burė pamojuos man,
Laivužėliu nešina,—
Vandens klostais, putų juostom
Irsis laimė amžina.

Lipsiu, sėsiu aš į laivą,
Gal pamosiu dar krantams,
Ir išplaukt nebus man gaila,
Nes krantuos naktis jau tems.

Ir nuneš baltoji burė
Mane vieną į marias,
Kur sidabro žvaigždės žiūri,
Kur vargai manęs nerąs.

Supsis marios, supsis žvaigždės,
Supsis laimė amžina,—
Burė, debesis išsklaidžius,
Skris, laivužiu nešina.

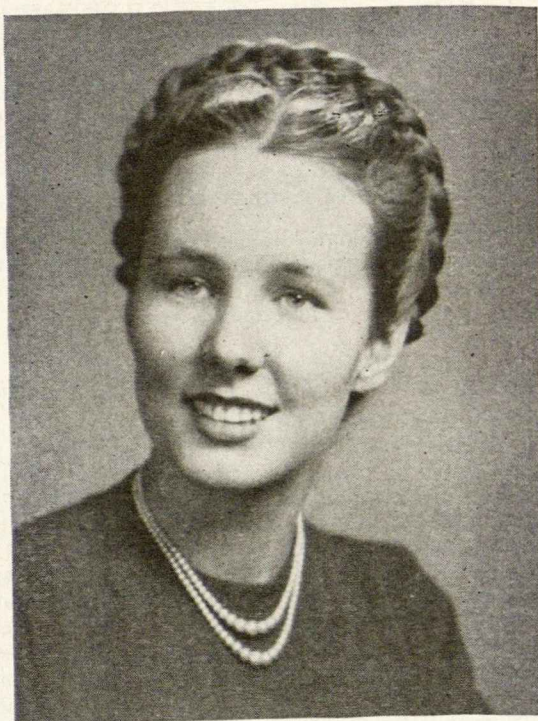
S A L A

Aplinkui jūra; bangos ūžia,
Putoja, šoka, krinta dūžiais,
Visur aplink, kiek užmatai,
Bangų šėlimas ir juokai.
O ji, maža, šviesi, rami,
Salelė jūros vidury,
Tyli, nors sūrios bangos plaka,
Pakėlusi akis, su saule šneka.

PAVASARIO AUDROS

Pavasari
Taip labai neramu,
Pavasari
Nebereikia namų,
Pavasari
Noris verkt ir mylėt,
Pavasari
Noris tulpe žydėt.

Pavasaris
Su griaustiniais prauš,
Pavasaris
Su svajonėm suduš,
Ateis vasara,
Ir takeliai išdžius,
Juoksis vasara
Po saulėtus medžius!

Daiva Nauragyte

AUKSO VAISIAI

Skaistūs vaisiai iš kraštų saulėtų,
Prisunkę gintarinės saulės šilumos,
Iš ugnies, iš vasaros nulieti,
Jūs kaip mažos saulės čia, krašte žiemos.

Jums visvien, kad pūko snaigės gula,
Ar kad medžių šakos tokios plikos čia.
Jūs dar geriate apsvaigę kaitrią sulą,
Jūs dar matote žvaigždes, kaip karštas žiezirbas
[nakčia.

Vaisiai tropiškos šalies, ne jums šis kraštas,
Vai ne jums sniego pusnys ir ledai —
Jums dangus vaidenas, karštas ir bekraštis,
Jums vaidenas aukso vasaros sapnai.

V A I K Y S T Ė

Mažutė buvo ji ir mėlynakė,
Plonom, liesom kojėlėm ir per dideliais rūbeliais,
Ir bėginėdavo ji, kaip pilkšva plaštakė
Ten, pilko kaimo pakraščiuos, saulėtais, dulkinais
[takeliais.

Nubėgt prie Nemuno, slaugyti sužeistą paukštelį,
Pasižiūrėt ar auga jos pačios pasėtas žirnis ir —
[ak, varge mano,
Kiek daug, kiek daug darbų! ... Siaurais pilkais
[takeliais,
Mažutė ir lengvais žingsneliais bėginėjo ten
[vaikystė mano.

Tyliosios didvyrės

(atkelta iš 98 psl.)

3. Lietuvos motina

Ar mes prisimename ją, ar ne, ar tebturime ją, ar jau tik mūsų meilės atminime, — mes vadiname ją Lietuvos motina ir laikome ją savąja...

Kiekviena tauta turi teisę ir pareigą apgaubti savo motinas didvyriškumo šviesa. Ypač mes, lietuviai, turime šitą teisę ir pareigą.

Kenčiančioje ir dėl gyvybinės laisvės besigrumiančioje tautoje daugiausia už visus kitus tautos narius motina kenčia. Tautinės kančios atsispindi motinoje visa pilnybe ir net visu tragiškumu. Žūtbutinėse tautos kovose motina dažniausia nebetenka to, dėl ko ji gyvena: ji nebetenka savo vaikų — savo žemiškojo gyvenimo tikslo! Niekas taip nepergyvena ir niekas taip neatjaučia tautinės kančios, kaip motina; dėl laisvės kovojančių ir krintančių jos vaikų kančios yra jos pačios kančios ir net didesnės, negu pačių kovojančių didvyrių kančios; kas iš kovotojų žūsta, nebetenka tik savo gyvybės, o jo motina nebetenka daug daugiau: ji praranda savojo vaiko gyvybę ir pati save...

Dėl to motinų raudos, savo žuvusius vaikus apraudančios, tautosakoje esti graudžiausios ir jautriausios.

Lietuvos motina per visus buvusius amžius ant savo motiniškų pe-

čių nešė sunkiausią tautinę našą; jai visada tekdavo sunkiausioji tautinė dalis. Savąja meile vaikui ir savo pasiaukojančia meile ji išugdė Lietuvos vaikuose atsparumą prieš prievartą, heroizmo dvasią ir nepavarduojamą laisvės meilę. Tąpusi krikščione, Lietuvos motina pavyzdžiu ir žodžiu vaikuose įdiegė gilią ir neveidmainišką religinę sąmonę, kurios Lietuvos priešai niekuomet nepajėgė sunaikinti.

Kad ir neragavusi daug mokslo ar ir iš viso jo negavusi iš didžiųjų knygų, savo natūralia, lietuviška išmintimi ji yra toji, kuri sugėbėjo savo vaikus išauginti sveikus kūnu ir dvasia ir kuri jiems nurodė tikrus lietuviškojo gyvenimo kelius, už kuriuos geresnių nė tautos filosofai nesugebėjo nurodyti.

Lietuvos motina — tikroji savo vaikų įkvėpėja, mokytoja ir auklėtoja; ji net nepavarduojamasis savųjų vaikų kunigas...

Nors ir daug praeities amžiuose kentėjo Lietuvos motina, betgi dabar jos kančios yra pačios didžiausios. Dar niekuomet nebuvo jos vaikų tiek naikinami ir jos gimtieji namai dar niekuomet nebuvo tiek niekinami, kaip dabar... Jos skausmas dabar yra kruviniausias...

Lietuvos motina šiose baisiose krašto kančios dienose yra daug kuo panaši į Skausmų Motiną švenčiausiąją Mariją, stovinčią prie Golgotos kryžiaus... Lietuvos motina tiek tiek praeityje, tiek ypač dabartyje yra meile suaugusi su dangiškąja Dievo Motina, kuri yra jos didžioji pagoda, stiprintoja ir suramintoja.

Motinos dieną vaikas yra artimiausias savo motinai. Bet tik ne

Kun. Alfa Sušinskas, uolus "Ateities" bendradarbis, "Maršas jaunystei" autorius.

dėl to, kad ši diena jam yra kitų priminama. Vaikas savo motinai yra artimiausias motinos dieną ne tiek savo išraiškos dovanomis, kiek savo tikrąja meile, kuri yra patvari ir amžina.

Tyliosios didvyrės... Dangiškoji Motina ir žemiškoji motina yra tikros tyliosios didvyrės, nes jos savo gyvenimą yra atidavusios savo vaikams, jos save yra paaukojusios savo mylimiesiems tyliu ir pasaulio akims dažniausiai nematomu nuolatinu heroizmu.

SLAPTUTE

V. KAVALIAUSKAS

P A B Ū K

Pabūk, brangusis Kristau, su mumis
Pakol lankoje žiedas nužydės,
Kol rudenio šalna užkris
Ant mūsų gyvasties trapios gėlės.

Nes be Tavęs, brangusis Kristau,
Visoje žemėj meilės negana,
Be Tavęs puikios gėlės vysta,
Ir saulės spinduliai taip degina aitra kaitra.

Pabūk, brangusis Kristau, su mumis,
Pakol lankoje žiedas nužydės,
Kol rudenio šalna užkris
Ant mūsų gyvasties trapios gėlės...

L O P Š I N Ė

Neverk.
Klausyk, kaip lapai juda
Ir sirpsta kekės uogų,
Kaip žmogus žmogų
Žudo...
Ir laimės jieško aukse.
Neverk.
Tu didelis užaugsi...
Atmerki akutes,
Žiūrėki ir šypsokis —
Sode efemeridų šokis!
Ilgai jis nesitęs,
Tuoju nebus čia jų nė dva-
[sios —
Toks pat likimas ir tavasis.

IŠ STUDENTŲ IR MOKSLEIVIŲ AT-KŲ SUVAŽIAVIMO

BALTIMORĖJE, 1953. 4. 11–12.

Šiuo šūkiu buvo paženklintas rytinio Amerikos pakraščio moksleivių ir studentų ateitininkų suvažiavimas, kad atnaujintų senus pasiryžimus ir pastumėtų įgyvendinimą senus nutarimus. Suvažiavom iš Brocktono, Philadelphijos, New Yorko ir net Chicagos — visi tiesiog į šiltą baltimoriečių glėbį. Nors jų ir nedaug — studentų viso labo vos 4 —, tačiau širdis jų didelė, o ir vaišingumas tikrai lietuviškas.

Moksleivių ir studentų posėdžiai bendrai dalyvavo suvažiavimo atidaryme, kurio metu dalyviams sveikino Baltimorės at-kų dvasios vadas kun. P. Patlaba, Baltimorės at-kų tarybos pirm. C. Surdokas ir kun. J. Borevičius, S. J., SAS Dvasios Vadas.

Studentų at-kų paskaitų ciklą sudarė 2 referatai: T. J. Borevičiaus, S. J. tema "Ontologiniai lietuvių dvasios bruožai" ir stud. V. Vyganto — "Ateitininko tautinis kelias". Abu prelegentai savo pareikštomis mintimis sukėlė gyvas diskusijas, ir gaila buvo, kad laiko stoka, tas visų darbų didžiausias priešas, neleido jas išvystyti iki bendro išsiaiškinimo. T. Borevičius iškėlė mūsų tautos pagrindinį bruožą — kančią, kuri kartu su auka gali ir turi vesti mus išganyman, jei mes pilnai suprasim jos prasmę ir paskirtį lietuvių tautos kelyje. *P e r a s p e r a a d a s t r a* — tai Aukščiausiojo mums nustatytos gairės. Mintys, kurias patiekė studentas Vygantas, pastatė suvažiavimą prieš pačią jautriausią ir aktualiausią dabarties problemą: tautinį sąmoningumą ir jo išlaikymą. Pasyvumas šiame reikale yra ne tik nepateisinamas, bet ir kenksmingas tiek mūsų pačių sąmonei tiek ir tautos ateičiai. Prelegentas, nurodydamas konkrečius būdus tautiniam apsisprendimui pasiekti ir išlaikyti, ragino susidomėti Kristoforiečių judėjimo idėjomis, kurių pagrindinė — savigarbos ugdyimas, yra svarbiausias principas tautiniame įsisąmoninimo darbe.

Iš diskusijose kilusių pasisakymų išryškėjo trūkumai, kuriuos mes, iš gimtojo dirvono persodintas jaunimas, esame priversti išlyginti savo pačių jėgomis, — kas ir sudaro pačią didžiausią mūsų šių dienų užduotį.

Tolimesnėje suvažiavimo darbotvarkėje buvo SAS C. Valdybos nario V. Kleizos, Užsienio Skyriaus prie SAS CV vedėjo K. Keblinsko ir atskirų stud. at-kų skyrių atstovų pranešimai, kurie suteikė suvažiavimui bendrą Sąjungos veiklos, jos uždavinių ir atliktų darbų vaizdą.

Suvažiavimo darbai ir pasitarimai buvo baigti čia pat esančioje šv. Alfonso bažnyčioje palaiminimu šv. Sakramentu. Po to — šauni vakarienė, kuri pralaužė ir ištirpdė paskutinius ledus, jei tokių dar buvo užsilikę suvažiavusiųjų tarpe. Visus nudžiugino apsilankęs kun. prelatas L. Mendelis, kurio globojanti ir duosni ranka jautėsi viso suvažiavimo metu. Šis visų lietuvių, o ypačingai jaunimo bičiulis, yra daug prisidėjęs ne tik prie Baltimorės lietuvių būklės pagerinimo, bet ir tų, kurie dar vargsta tremtinių stovyklose užjūryje.

Po linkmavakario, kurio metu specialieji redaktoriai A. Sužiedėlis ir K. Keblinskas išleido tradicinį žurnalistinį laikraštėlį su viso suvažiavimo kronika, pavargę ir mieguisti, bet sotūs ir laimingi, išsiskirstė į paskirtas nakvynės vietas.

Kitą dieną, balandžio 12, mes jau anksti pasveikinom Atvelykio saulutę. Iškilmingos pamaldos, bendra šv. Komunija, jautrus prel. Mendelio žodis ir tėvo Borevičiaus pamokslas suteikė šventiškai šviesią nuotaiką. Po pusryčių — suvažiavimo uždarymas ir iškilmingas aktas, kurio metu 4 jauni kandidatai davė ateitininkišką pasižadėjimą. Uždarymo prezidiumą sudarė moks. ir stud. at-kų suvažiavimu darbo prezidiumai: moksleivių — Čikota, D. Kudirkaitė, G. Buračkaitė ir I. Banaitytė; studentų — V. Kleiza (A. Trimakui išvykus) ir G. Macelytė. Suvažiavimą ir naujus at-kų šeimos narius sveikino svečias T. Bružikas, S. J., Žukauskas, P. Patlaba, At-kų Federac. Vald. narys V. Vygantas, C. Surdokas, V. Kleiza ir Philadelphijos moks. at-kų apygardos vardu — stud. A. Gečiauskas. Ateitininkų ir Tautos himnais bei giesmė "Marija, Marija..." suvažiavimo oficialioji dalis buvo užbaigta.

Paskutinis dienotvarkėje punktas — tradicinis meno vakaras, surengtas savo pačių jėgomis ir jomis paremtas. Programoje dalyvavo jaunos, bet jau plateinėjusios lietuvių visuomenėje žinomos jėgos: piano solo skambino R. Žukauskaitė ir R. Medziukevičiūtė, savos kūrybos skaitė V. Bogutaitė, V. Karečkaitė, A. Sužiedėlis, Jurgėlaitytė ir I. Banaitytė, solo dainavo gabi lakštingala iš Philad. A. Gaigalaitė, deklamavo M. Plečkaitytė. Didelį įspūdį paliko p. Gaigalo paruošta misterija — 3-jų paveikslų vaizdelis, kurį gabiai atliko Baltimorės ir Philadelphijos ateitininkai. Vakaraį pravedė A. Sužiedėlis. Žiūrovų buvo pilnutėlė salė, nors ir užsispyrusiai lijo lietus.

Stebėti

Spręsti

Vykdyti

Viską sudėjus kartu ir padalinus iš dalyvių skaičiaus, gaunasi džiuginą rezultatai: gražu, kad dar jauni, kad veikiam ir nepasiduodam mus supančiai aplinkai. Gaila tik, kad, nors ir nemažai suvažiavo, daug buvo ir tokių, kurie nepasinaudojo šia reta proga.

Ypatinga padėka tenka suvažiavimo rengėjams, bičiuliams iš Baltimorės: Irenai Lozaitytei ir J. Dėdinui, kurie, talkininkaujant O. Eidrigytei, Dėdinui, V. Bogutaitėi, leido visiems suvažiavusiems pasijausti jaukiai ir tuo pačiu produktyviai išnaudoti jiems suteiktą galimybę pasidalinti mintimis ir idėjomis.

G. M.

IŠ MOKSLEIVIŲ AT-KŲ DARBŲ

Baltimorės moks. at-kų St. Šalcausko kuopos kapelionas kun. P. Patlaba pradėjo posėdį malda. Sekė C. Surdoko paskaita tema "Ateitininkas visuomenėje". Prelegentas suminėjo visus ateitininkų principus, paabrėždamas, kad moksleivis, norėdamas būti tikru ir visuomenei naudingą ateitininku, turi siekti šviesos, aukštesnio išsilavinimo. Rajono pirm. V. Volertas tarė sveikinimo žodį, iškeldamas suvažiavimo reikšmę. Po to A. Radžiaus paskaita apie kūrybingumą. Prelegentas skatino bandyti rasti kūrybines jėgas ir jas ugdyti. Kun. P. Patlaba davė daug naudingų patarimų, kaip organizuoti at-kų moks. būrelius ir kaip juose veikti, kad jie pateisintų savo reikšmingą paskirtį at-kų Federacijoje.

Po trumpos pertraukėlės moks. kuopų atstovai referavo savo kuopų veiklą. Visiems buvo įdomu išgirsti apie kaimyninių kuopų atliktus darbus ir ateities planus. Šiam posėdžiui pakaitomis pirmininkavo G. Buračkaitė ir I. Banaitytė.

I. Banaitytė

STUDENTAMS

Būkite maldos žmonėmis, maldos kasdieninės, asmeninės ir karštos. Gausiai naudokitės sakramentine, ypač Dieviškosios Eucharistijos, malonių pagalba. Nors jau daug kartų jums tai buvo kartojama, mes negalime to nutylėti, nes tai yra pagrindinė tiesa.

Studijose ir moksliniuose tyrinėjimuose būkite tikri, kad tarp neužginčijamų tikėjimų tiesų ir atrastų mokslo dėsnių prieštaravimas yra negalimas. Tiek prigimtis, tiek apreiškimas yra kilęs iš Dievo, o Dievas negali pats savyje prieštarauti. Nenusigąskite, jei kas jus bandytų įtikinėti priešingai, net jei tektų ir šimtmečius laukti, kol tyrinėjimas išspręstų tariamus mokslo ir tikėjimo prieštaravimus. Praktikuokite artimo meilę ir įgyvendinkite socialinį teisingumą, kuris apimtų visas gyvenimo aplinkybes ir visas visuomenės klases.

Praplėskite savo žvilgsnį ir savo širdį, jais apimkite visus kraštus ir visas tautas... Turite vadus, kurie jums kalba Bažnyčios vardu. Sekite jais, rengdami si rytojaus pareigoms. Bažnyčia jūsų laukia. Ugdykite savo talentus, skleiskite šviesą, būkite žemės druska, ir jūs pajusite pačią tyriausią laimę, kokia tik gali būti suteikta žmogui šiame pasaulyje: laimė būti Dievo bendradarbiais.

(Didžiąją Savaitę apie 600 Sorbonos universiteto studentų kaip maldininkai nukeliavo į Asyžų ir į Romą, kur juos priėmė Šv. Tėvas. Audiencijos metu Pijus XII pasakė jiems kalbą, kurios ištrauką čia spausdiname).

NUO REDAKCIJOS STALO

Pirmiausia dėkojame visiems mūsų bičiuliams ir kuopoms, kurios Velykų švenčių proga sveikino "Ateitį". Jūsų bičiulystė ir glaudūs ryšiai mus skatina dar uoliau dirbti ir savo darbus persunkti gilia krikščioniška meile ir jaunatve, kad visiems mums praskaidrėtų mūsų dienos, kad tvirčiau bręsdami, uoliau dirbtume savo tautos labui. Kartu atsiprašome: gyvendami redakcinės skubos ženkle, negalėjome kiekvienam laiškais padėkoti, nes laikas mums yra nemaža brangenybė.

Taip pat atsiprašome, kad negalime aktyviau koresponduoti su mūsų bendradarbiais. Jūsų mielus ir brangius darbus, įvairius rašinėlius ir savą kūrybą mes gauname. Kartais tuo metu dėl mažos žurnalų apimtys ir dėl jau esančios medžiagos tuoj negalime panaudoti. Taip kartais net ilgokai pasiguli Jūsų darbeliai redakcinėse bylose, kol juos spausdiname. Kiek tik galime, stengiamės panaudoti visą mums prisiųstą medžiagą.

Be straipsnių mums nuolat reikia ir kitos medžiagos: teletistikos, eilėraščių, korespondencijų. Tiesa, negalime per daug skųstis — jos vis daugiau susilaukiame. Tačiau norime atkreipti dėmesį ir į tai, kad beveik nesimato rašančių vyrų. Sprendžiant iš mūsų bendradarbių, atrodo, kad tik mergaitės studijuoja ir puoselėja savo talentus, o vyrai — automobiliais važinėja. Žinodami, kad taip nėra, norime kreiptis į vyrus ir iš jų daugiau susilaukti uolesnių "Ateities" talkininkų.

Korespondencijos sudaro nemažą sunkumų. Nuolatos jų trūksta. Kuopų korespondentai arba užmiršta arba taip uždelsia, kad negalime jau dėti; pvz., dar atsiunčia, ką veikė kuopa sausio mėn. Negi tai spausdinsi? Taip pasilieka neužfiksuoti dažnai gana svarbūs mūsų gyvenimo momentai. Prašome visų mūsų korespondentų neatidėlioti ir pasiskubinti.

Buvome prašę atsiųsti ir fotografijų iš ateitininkiško gyvenimo. Tačiau iki šiol jų dar mažai gauname. Laukiame daugiau.

Kitas "Ateities" numeris — birželio — išeis to mėnesio pradžioje ir bus prieš atstogas paskutinis. Jis išeis padidintas — 32 puslapių, gausiai iliustruotas, sutelkęs daug įdomios ir aktualios medžiagos. Šiam numeriui yra garbės leidėjas.

STOVYKLA ŠAUKIA

Vasaros stovyklos jau suplanuotos. Jos įvyks per atostogas įvairiose vietose. Apie jas jau rašėme ne kartą šių pastabų skylyje. Čia norime dar kartą priminti: nevenkite stovyklų. Priešingai, kiekvienas stenkimės į ją patekti ir stovyklauti, kiek tik leidžia sąlygos. Ten bus poilsis po įtemptų mokslo ir darbo metų. Ten bus kartu ir mūsų mokykla. Ko kartais negavome per visų metų susirinkimus, ten galime gauti per vienos savaitės stovyklą. Jei kam atrodo, kad gali būti per brangu, nesibijokime. Paprašykime tėvelių, susitaupykime, reikalui esant ir pasiskolinkime, nes tikrai būsime patenkinti. Pranešimus apie stovyklą sekite spaudoje, o dabar — renkitės šiom didžiom iškylom į gamtą ir pas draugus.

O KAIP SU NARIO MOKESČIU

Organizacija mus lavina ir skatina visuomeniniam bei kūrybiniam darbui. Ji padeda mums susiformuoti ir išaugti į asmenybes. Ji mums daug duoda, kartu ir mes jai turime duoti. Viena iš tokių pareigų yra nario mokesčio. Jis tam tikru atžvilgiu yra mūsų drausmingumo ir aktyvumo rodiklis. Ir juo labiau organizacija yra susitvarkiusi, tuo tvarkingiau nariai moka mokesčius.

O kaip su mumis, ar mes laiku ir tvarkingai juos sumokame? Ar ir čia nepasizymime tuo lietuvišku lėtumu ir užsimiršimu. Kiekvienas žinantis organizacinis darbas reikalauja lėšų. Iki šiol lėšos ir suplaukdavo iš nario mokesčio. Tad, jei mes uždelsiame ar pamirštame, mes stabdomė savo organizacijos veikimą.

Nuo nario mokesčio negali būti nė vienas atleistas, nes tai garbės ir pareigos dalykas. Tuos kelis centus, kaip simbolį, gali kiekvienas sumokėti.

Mūsų pinigai eina į Moksleivių, Studentų ir Sendraugų Centro Valdybas. Šiuo tarpu dažnai pamiršdavome, kad ir Vyriausioji Federacijos Valdyba susidaro išlaidų. Tad būtų gera, kad visos Sąjungos 25% nario mokesčių nedelsdamos siųstų Federacijos Valdybai.

Tai buvo niūri lapkričio naktis. Tamsa apsiautęs miestas miegojo. Visur tyla. Tik vienoje mažoje aikštelėje, paskutiniems vidurnaktį pranešančio laikrodžio dūžiams nuaidėjus, susitiko septynios paslaptingos būtybės: vienas vyriškis ir šešios moterys. Vyras turėjo ilgą, baltą barzdą ir dėvėjo platų apsiaustą — nieko ypatingo ar dėmesį patraukiančio, tačiau tų šešių moterų apranga buvo didžiai savotiška. Pirmoji, aukšta ir liesa, buvo apsirengusi plačiu, juodu "domino" apsiaustu, kurio gaubtas buvo žemai ant tamsių, gilių akių nuleistas. Antroji, daili ir apvali ponio, dėvėjo baltą šilko žibantį rūbą, o jos ilgi garbiniuoti plaukai buvo išleisti įai ant pečių. Trečioji, visai mažą, liesą ir sulinkusį senę, buvo susisupusi daugiaspalvę skara, ant jos smailos nosies pūsojo didžiuliai, aprūkę akiniai. Ketvirtoji, jauna mėlynakė, ant pečių turėjo paprastą žalią apsiaustą ir tvarkingai sušukuotose plaukuose — gėlę. Visa penktosios apranga susidėjo iš vieno didelio apsiausto; jos gi žvilgsnis buvo atviras ir tiesus. Šeštoji moteris buvo labai ekcentriškos išvaizdos — jos rūbas buvo prabangus, lūpos ryškiai nudažytos, ir jos akys pridengtos tankia skara.

Tas vyras — tai Laikas.

Šešios moteriškės: Mirtis, Gyvenimas, Melas, Viltis, Tiesa ir Laimė.

— Ar mes tuoj eisime?, — teiravosi Laikas, kuris visuo-
met neturėjo laiko.

— Ne, mes dar pavaikščiiosim, — atsakė kiek pasipūtusi Gyvenimas, kuri viską padarytų, kad tik sutrukdyti Laiko planus.

Keistoji draugija pasijudino.

— Liūdna naktis... Karas yra tikrai liūdnas dalykas... — staiga atsiduso Tiesa, nes tuo metu vyko didelis ir ne-
gailestingas karas pasaulyje.

— Tai tragiškas dalykas, — pasiskubino pridėti Gyveni-
mas.

— Ir ilgas... — pažymėjo Laikas.

— Visa laimė, kad tai yra paskutinis karas, kuris pasau-
lį supurto iš pamatų!, — sušuko Melas.

Draugija sustojo prie naujai statomo, dar neužbaigto
pastato.

— Kas tai bus? — susidomėjo Viltis

— nauja geležinkelio stotis, — atsakė Tiesa.

— Tai bus tikras meno šedevras, — pridėjo Melas.

— Aš geriau peščia vaikščiosiu, — sušnabzdėjo Gyveni-
mas.

Laimė tylėjo.

Palike didžiulias miesto gatves šone, keistieji keleiviai
pasuko į siaurą ir tamsią gatvelę. Pasiekus vieną mažą
kuklų namelį, Tiesa sustojo ir, pirštu rodydama per langų
uždangas besiveržiančią silpną žiburėlio šviesą, tarė:
— Čia!

Visos septynios būtybės be garso užlipo laiptais viršun.
Jie ir negalėjo kitaip lipti, nes tai buvo amžinos, nemirtin-
gos būtybės, o amžinumas triukšmo nedaro.

Labai mažame, žvakės vos apšviestame kambarėlyje,
stovėjo didelė lova ir mažytis lopšys. Ir tame mažyčiame
lopšelyje gulėjo visai mažytis vaikelis. Kūdikis miegojo,
ir jo motina, pasilenkusi ties lopšiu, susimasčiusi jį ste-
bėjo.

G. Guareschi

Septyni paslaptingi svečiai su-
stoję pusratui už motinos nuga-
ros.

— Mano kūdikis yra gražiausias
visame pasaulyje, — kalbėjo mo-
tina.

— Man ir taip pat atrodo!, sušu-
ko Melas.

— Grožis nieko nereiškia, pareiš-
kė Laikas.

— Visų pirmiausia, jis turi būti
sveikas, — sausiai pastebėjo Gy-
venimas.

Mirtis pasilenkė ties tuo visai
mažyčiu kūdikiu ir pridėjo savo
ausį prie jo krūtinės. Ji ilgai
klausėsi, ir tuomet nusprendė:

— Truputį silpnų plaučių. Aš
galėčiau jį tuoj pat pasiimti.

— Ir nedrįsk! — atrėžė Gyveni-
mas karingai, — šis priklauso
man!

— Nesibarkit jau vėl!, įsiterpė
Laikas. — Leiskit jį man. Juk
jūs žinot, kad aš kiekvienam du-
du tai, ko jis užsitarnavęs.

— Palikim visą reikalą Laikui,
— pritarė likusieji.

Ties lopšiu palinkusi motina
nieko negirdėjo. Ji matė tik savo
kūdikį.

— Tu būsi mano gyvenimo pa-
guoda, — svajojo ji. — Kas žino,
kas iš tavęs bus, kai tu užaugsi
didelis? Aš nutraukiau nuo savo

burnos paskutinį duonos kąsnį, ir kai tavo tėvas sugrįš
iš karo, jis rūpinsis ir dirbs tik tau. Gal tu būsi garsus
gydytojas su baltu apsiaustu, arba didelis mokslininkas.
O gal tu tapsi net kareiviu su žvilgančiomis sagomis ir
kardu prie šalies? —

Visi klausiančiai sužiūro į Tiesą.

— Jis bus dviračių vagis, — nuliūdusi atsakė Tiesa.

— Bet vėliau jis vistiek pasitaisys!?, — sušuko Viltis.

— Ne, jis užsibaigs kalėjime. Vargšė, nelaiminga moteris!

Visi tylėjo. Staiga, staigaus kilnumo apimta, sušuko
Mirtis:

— Dabar aš jį tikrai pasiimsiu! Tuoj pat! Ir jeigu tu prie-
šinsies, tu būsi tikrai bloga!

Gyvenimas nuleido galvą.

Mirtis jau buvo betiesianti ranką, bet Tiesa ją sulaikė.

— Nieko nepadarysi! Likimas nori, kad šis žemės vai-
kas būtų dviračių vagis.

— Aš niekad negaliu padaryti gero darbo..., — niurnėjo
Mirtis.

Motina žvilgtelėjo į savo kūdikį ir tarė:

— Aš būsiu laimingiausia motina pasaulyje!

Septynios būtybės tylomis pasišalinė. Kai jos pasiekė
gatvę, Laikas paklausė:

— Na, ką gi mes pažymėsime savo pranešime Likimui?

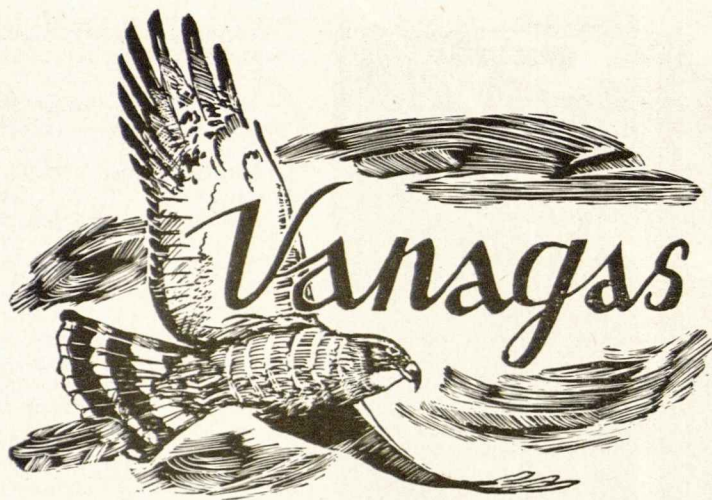
— Parašykite: Vėrai nenaudinga ir beprasminga siuntinėti
mus šen ir ten, kai jau vistiek viskas yra nustatyta ne-
atšaukiamai!, — sušuko Gyvenimas. — Mes visi nieko
nereiškiam!

— Aš turiu eiti toliau, aš negaliu prarasti daugiau laiko,
— tarė Laikas.

— Iki pasimatymo, — tarė Viltis.

— Būkit laimingi!, — prašneko Laimė.

(Vertė G. Macelytė)

VYT. BARISAS

PAVASARIS

Atbudusi pavasario gamta vis daugiau vilioja mus iš miesto į žaliuojančius laukus ir miškus. Mes žavimės stebuklinguoju gamtos grožiu, džiaugiamės žydinčiais medžiais, marga spalvėmis gėlėmis, ir, nejučiomis pakėlę akis į erdvę, pamatome joje plasnojančius paukščius. Ir kokių jų nesama. Jau ankstyvą pavasarį galima išgirsti tiek daug uzburiiančių balsų ir širdį veriančių giesmių. Čia, žiūrėk, viversėlis aukštai padangėse čirena, ten šnekutis varnėnas paskui artoją, verčiantį vagas, seka, o vakarais neišsakomas meilės melodijas dainuoja lakštingala. Nejučiomis mūsų mintys su tais paukščių garsais skrenda atgal į gimtosios tėviškos laukus ir sodžius.

ŽMOGUS IR PAUKŠTIS

Paukščių giesmės nuskaidrina žmogaus dvasią, pakelia ją iš žemiškųjų sielvartų ir sopulių, suteikia įkvėpimo poetams ir nukreipia žvilgsnį į erdves. Paukštis išmokė žmogų ilgėtis erdvių ir skraidyti lėktuvais. Paukštis dažnai pagelbsti žmogui ir maistu bei pinigų apsirūpinti. Kartais savo gyvybės kaina, o kartais ir išdresiruotu gudrumu. Medžiotojai dažnai naudoja sakalus ir vanagus kiškių, povų ir kt. medžioklei. Rytų kraštų žvejai turi talkininką paukštį, kuris vadinasi kormoranas. Šis ilgų sparnų ir varnos dydžio paukštis žvejams padeda gaudyti žuvis.

PADANGIŲ NARSUOLIS

Užsiminėme apie vanagą, tad apie jį kartą ir pakalbėkime. Jis vienas iš plėšriųjų paukščių atstovų, kuris minta mažesniais paukščiais ir gyvuliukais. Jo grobis dažnai būna varnos, karveliai, kurapkos, voverės ir kiškiai. Užtai žmonės vanagą laiko kenksmingu ir nereikalingu paukščiu.

čiu, kuris tik be reikalo mažus paukštelius gauda. Iš tiesų gi gamtoje kiekvienas gyvis yra reikalingas ir turi specialius uždavinius. Taip ir vanagas, naikindamas varnas, šarkas, net ir kiškius bei voveres, prisideda prie gamtos gyvūnų balanso išlaikymo. Visur reikalinga pusiausvyra.

Vanagas mėgsta gyventi miškingose apylinkėse, brandžiuose ir tankiuose pušynuose. Savo lizdai vietas jieškosi senose aukštose pušyse, kur viešpatauja prietema. Vanagas maždaug vištos dydžio. Patelės didesnės už patinėlius. Kai patinėlis įrengia lizdą, patelė padeda 2-4 pilkai žalsvus, vištos kiaušinio dydžio kiaušinius, iš kurių per 37 dienas išsiperi maži vanagiukai. Perėjimo metu vanagas ap rūpina savo patelę maistu ir eina sargybinio pareigas. Stebėtina, tačiau,

Dipl. Miškininkas VYTAUTAS BARISAS, gimė 1915 m. sausio 29 d. Pažukuose, Panevėžio apskr. Panevėžyje įsijungė ir į ateitininkų eiles dar 1928 metais. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje, I-me artilerijos pulke, kurį laiką mokytojavo pradžios mokykloje, paskui įstojo į Vilniaus universiteto miškų fakultetą. Vokietijoje studijas tęsė Goettingeno U-to miškų fakultete Hann. Munde ir, jas baigęs, gavo dipl. miškininko vardą. 1949 metais atvyko į Kanadą. Atliekamu laiku rašinėja į spaudą, nepamiršta ir "Ateities", jos skaitytojus supažindindamas su Lietuvos paukščiais.

kad vanagas negaudo ir nepersekioja paukščių, kurie turi savo lizdelius arti vanago lizdo. Dažnai galima rasti tame pat medyje, kur yra vanagų lizdas, ir kitų mažų paukščių lizdelius. Vanagas gerbia savo kaimynus ir grobio jieškosi toliau nuo savo gyvenamąsios vietos.

Jauni vanagiukai, maitinami iš pradžių 4-5 kartus dienoje, greit išauga ir ima bandyti savo sparnų galią. Po 40 dienų vanagiukas yra užaužęs arti 1 kg. svorio. Tada jis pradeda pirmąsias skraidymo pamokas. Nuskrenda iki kito medžio ir pasilieka jame kol išalksta. Jaunųjų vanagiukų maistu rūpinasi patelė. Vanagas prie jų maitinimo neprisideda, todėl, jei medžiotojas nušauna patelę, dažniausiai žūva ir jaunikliai. Dar truputį pagėję vanagiukai skrenda kartu su tėvais į maisto ekspedicijas, susipažįsta su apylinkėmis ir maždaug po 9 savaičių tampa visiškai savarankiški padangių narsuoliai.

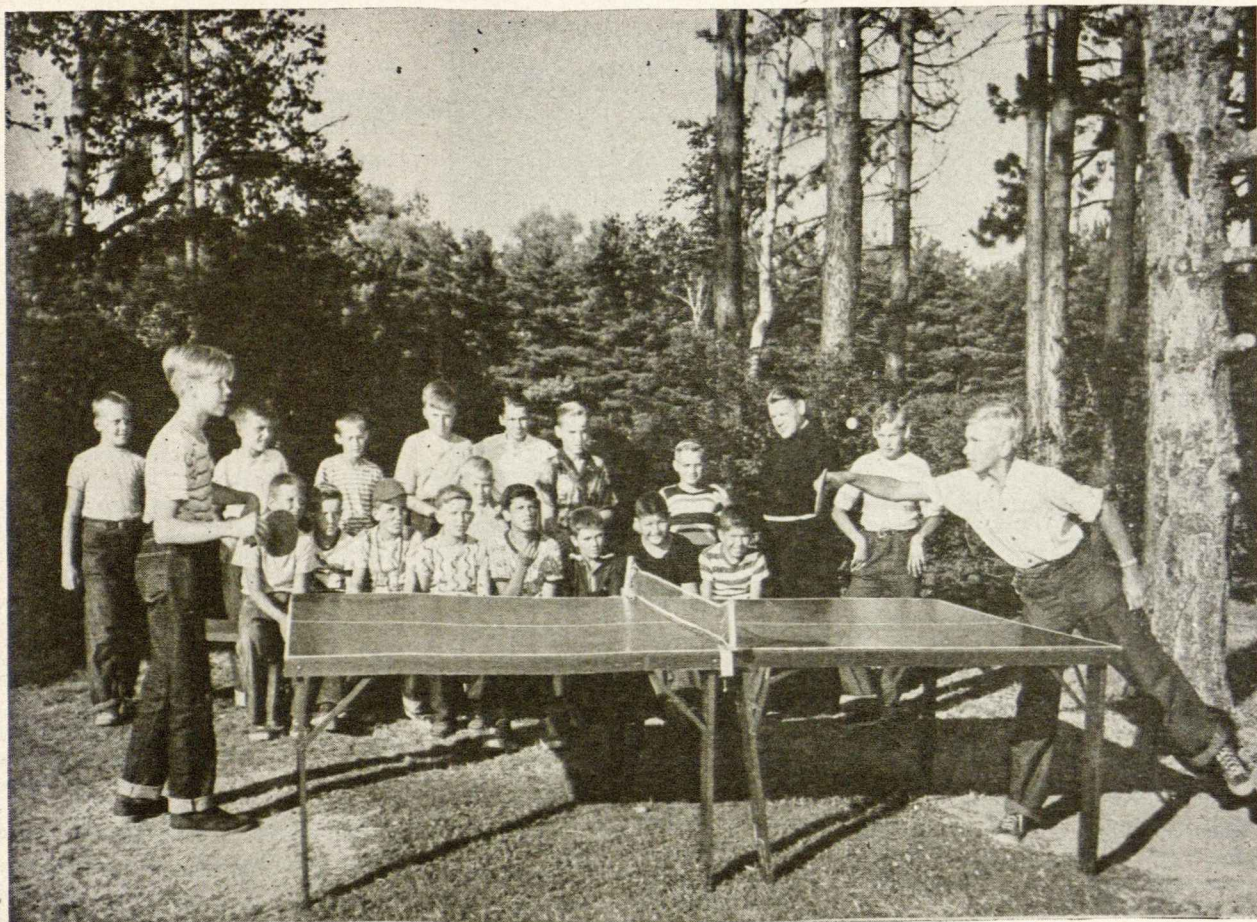
Vilmanta Karečkaitė

L A I K A S

*Kai vandenys smėlėtą žemės skruostą nubučiuos,
Ir mano ilgesį puta su gintaru skalaus —
Liks baltas rašalas priminti Tau naktis nuobodžias,
Ir kad už širdį kita širdis palieka skola.*

*Kai saulė amžiniais pavasariais mus žemę praus,
Ir amžini pavasariai nuo saulės šilimos sudils —
Kas mano elgetą jaunystę kapuose žiedais apkraus?
Ir kas Tave mylės, kai mano meilė Tau nuils?*

*Kai amžių skepetoj mus nemarioji saulė mirs,
Ir josios šilima pabėgs metų kaskadomis —
Kas mūs gyvenimas? — kova, kad tik ilgiau nemirti,
Ir ašaros už šiandieninį grožį, kurio rytoj nustoji.*

Berniukai Kennebunk Port, Maine, stovykloje žaidžia stalo tenisą

VASARA ŠAUKIA MUS

Birželio mėn. viduryje baigia i mokslo metai. Gavę savo dar'o vaisių pažymėjimus, bėgate namo, rodote juos savo tėveliams ir džiaugiatės. Bet štai prasideda atostogos, laisvos poilsio dienos. Daugumas jūsų gyvena mieste. O kaip sunku vasarą praleisti mieste. Ateina karščiai, gatvėse sukeltos dulkės veržiasi į jūsų jauną krūtines ir silpnina jūsų plaučius, griaudamos jauną organizmą.

Kas daryti? Kur praleisti atostogas? Visi klausiate. Kaitri vasaros saulė jūs kviečia į atvirą gamtą. Jūs patys ilgitės tyro laukų oro, žaliuojančių pievų, ošiančių miškų kvapo ir sūraus jūros vandens. Moksleiviams ateitininkams kasmet bent dviems savaitėms gražioje gamtoje ruošiamas stovyklos, kur jie pailsi ir daug ko išmoksta. Čia jie susipažįsta su savo idėjos draugais ir draugėmis, gyvena tartum vienos šeimos gyvenimu. O jau lietuviška daina čia skamba per ištisas dienas. Jos aidas eina toli, toli, tartum norėtų perskristi Atlantą ir pasiekti Lietuvos girias.

T. VIKTORAS GIDŽIŪNAS,
O. F. M.

Ateitininkų stovykla tęsiasi trumpą laiką. Nevisi, ypač mažesnieji, joje galės dalyvauti, dėl to jums, jaunesnieji broliukai ir sesutės, į pagelbą ateina lietuviškos vienuolijos. Mergaitėms labai gražią stovyklą kasmetai laiko Nekalto Prasidėjimo Seselės, Putnam, Conn., o berniukams Tėvai Pranciškonai, Kennebunk Port, Me.

Pranciškonų stovykla mums vyresniesiems primena Palangą. Vienuolynas apsuptas amžinai žaliuojančių pušų miškais. Čia pat už

kelių žingsnių šniokščiančios Atlanto bangos su gražiomis smėlio kopomis. Tyrą orą čia galima gerti visa krūtine per ištisas penkias savaites, nuo birž. 28 iki rugp. 2 d.

Gyvenimas stovykloje — tikras malonumas. Visa aplinkuma lietuviška. Jūs čia turėsite įdomias auklėjimo, lietuvių kalbos, geografijos ir istorijos pamokas. Vakara is kas savaitę galėsite dalyvauti gražaus skaitymo, deklamavimo, vaidinimo ir sporto konkursuose, kuriuos laimėję gausite premijas. Kad vienoje vietoje nenusibostų, darykite iškilas, ekskursijas į įdomesnes vietas.

Stovykloje jūs ne tik pailsėsite, bet ir daug ko išmoksite, dėl to jūs, kurie esate 7-16 m. amžiaus, prašykite savo tėvų, kad jie jus iš anksto įrašytų į Pranciškonų berniukų stovyklą. Stovyklos adresas: T. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M., Franciscan Monastery, Kennebunk Port, Me.

Graži gamta, žaliuojančios lankos, pušynai, platus Atlantasis ir stovyklos vadovybė jūsų laukia išskęstomis rankomis.

A. Galdikas — Prie Baltijos jūros

PAS DIDŽIUOSIUS ŽMONES

Ad. Jakštas ir "Keturi Vėjai"

Būrelis vaikų, garsiai šūkaudami Kauno gatvėse, platina praeiviams moderniųjų poetų, futuristais vadina-
mų, laikraštį "Keturi Vėjai".

Kaip tik tuo pačiu laiku išėjo į gatvę Ad. Jakštas, nemėgęs futuristi-
nės poezijos ir aštriai ją kritikavęs.

Vaikai, pamatę senyvą, mažo ūgio ir nepažįstamą kunigą, pradėjo jam piršti laikraštį šaukdami:

— "Keturi Vėjai"... Pirkite, ponas, naują laikraštį...

Ad. Jakštas dar labiau susierzino, atsisuko piktas į vieną berniuką, pa-
grūmojo jam lazda ir atsakė:

Tylėk, vaike, kad aš tau duosiu, tai pakaks ir vieno vėjo.

Maironis nepažįsta savęs

Ilgus metus Maironis buvo Kauno Kunigų Seminarijos rektorius. Kiek-
vieną pavasarį Seminarija surengdavo mokslo metų pabaigoje ekskursiją.

1932 m. gegužės mėn. visa Semina-
rijos vadovybė, profesūra ir klierikai garlaiviu išplaukė tradicinę ekskursi-
jon, aplankė senąją zapyškio kažnytė-
lę, istorines vietas, pilis, išsididžiai sto-
vinčias Nemuno krantuose.

Vakarop grįžta visi namo. Klieri-
kai susirenka ant laivo denio, apsupa ratu Maironį ir padėkos ženklai už-
dainuoja "Lietuva mano, brangi tė-
vynė"...

Maironis, akis nuleidęs, susimąstęs klausosi dainos, o ją užbaigus, kukliai prataria:

— Nebeatsimenu, kad šitą dainą būčiau aš parašęs. Jūs jaunesni, gal geriau žinote...

Nei patsai Maironis, nei klierikai

tada nenujautė, kad tų metų vasarą, birželio 28 d., nutils Maironis, palikęs lietuvius...

Rašytojas ir blynai

Neperdidelių gabumų rašytojas, ta-
čiau mėgęs kasmet išleisti naują kny-
gą, atsiuntė Ad. Jakštui savo naujai iš-
leistąją knygą parencenzuoti. Senelis Ad. Jakštas padėkojo autoriui už do-
vaną ir netrukus spaudoje parašė aštrią kritiką.

Po kiek laiko sutinka Ad. Jakštą Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmi-
ninkas ir sako jam:

— Skačiau jūsų kritiką. Argi taip galima "sumalti į miltus" mūsų rašy-
toją, taip daug rašantį ir kasmet vis naują knygėlę išleidžiantį?

Ad. Jakštas pažvelgė į Rašytojų Dr-
jos pirm. pro storus akinius ir at-
sakė:

...Tulsoje, Oklah. 100 metų našlė, kurią aplankė jos senas 82 m. draugas ir jai pasipiršo, atsakė tekėti, nes jis buvęs per jaunas.

...naujausia pasaulio tauta yra Push-
toonistas, maža sritis tarp Pakista-
no ir Afghanistano.

...Sela tautelės, Indokinijoje, jaunos merginos susilaukia iš kiekvieno jų kaimo viengungio po pasipiršimą kar-
tu su sidabrinu pinigų. Vėliau kiek-
viena tokia ištėkėjusi laimingoji ne-
šioja ant kaklo visą gautų sidabrinų kolek-
ciją, kaip priminimą savo vyrui, kokį pasirinkimą ji turėjo.

Danguolė Sadūnaitė

PARTIZANUI

Žinok, ne vienišas esi tenai —
Sargyboje tėvynės.

Mes plaukiame ten lyg tie linai,
Mes meldžiame karštai,
Kad duotų tau stiprybės.

Užmirški vargą, sielvartą
Sargyboje tėvynės. [ūmai—
Nuskink žibuoklę nedrąsiai,
Sakyk, kad dar nepamiršai...
Ir glausk ją prie krūtinės.

Lai ošia ir siūbuoja tau šilai —
Sargyboje tėvynės.
Gražiausi skleidžiasi žiedai
Ir klojasi takai
Ir rasos sidabrinės.

— Mano šeiminkė taipgi kasdieną
daug blynų prikepa, bet ne visada jie
skanūs...

Vaižgantas ir negailestingoji sesuo

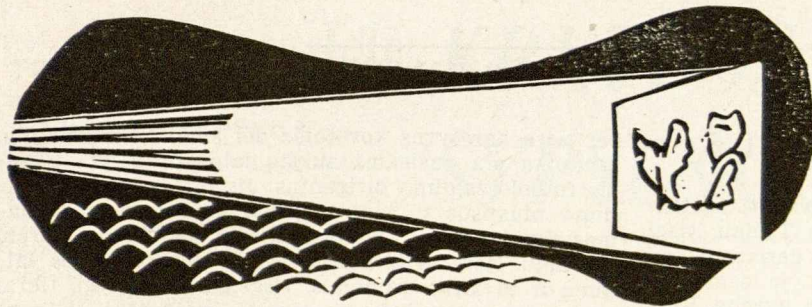
Susirgo kartą Vaižgantas ir atsigu-
lė Kauno miesto ligoninėje. Seserys,
išgirdusios apie neįprastą ligonį, ku-
rio raštus buvo skaičiusios mokyklo-
je, žinojusios, kad jis gyvena Kaune,
prie Vytauto bažnyčios, stengėsi kaip
beįmanydamos geriau ir mandagiau
sergančiam rašytojui patarnauti. Ta-
čiau liga ir jos gydymas vienodai var-
gina rašytojus, poetus, mokslininkus,
darbininkus, amatininkus ir t. t.

Po kiek laiko Vaižgantas sustiprėjo
ir jau rengėsi palikti ligoninę. Išėda-
mas jis maloniai padėkojo jį slaugiu-
siai seselei ir pagarbos ženklai už-
rašė jai savo "Pragiedrulių" su įra-
šu: "Negailėtingajai seseriai N. N.,
kuri man ligoninėje klizmas statė.
Vaižgantas".

Ar žinai, kad...

...prietaringi žmonės baidosi penkta-
dienio ir 13 mėnesio dienos tiek, kad
tomis dienomis jie neieina į darbą, pre-
kybininkai nesudaro sutarčių, kai ku-
rie nerizikuoja valgyti restoranuose,
kiti nedrįsta eiti turgun, į kiną ar bi-
žo tuoktis. Dėl to kiekviena tokia die-
na Amerikoje įvairių rūšių prekybi-
ninkams kainuoja 250 mil. dolerių.

...Izraelio valstybėje kariškoji prie-
volė yra taikoma tiek vyrams tiek
moterims pagal principą "Vienodos
teisės — vienodos pareigos". Vyrai
turi atitarnauti 2 metus, jaunos mer-
gaitės — 1 m. Tik motinystė atlei-
džia nuo šių privalumų.

ŠILTAS IR ŠALTAS FILMAS

Filmo vertei apibudinti neužtenka pasakyti, jog šis ar anas filmas yra geras ar blogas. Žiūrovui, kuris iš filmo reikalauja daugiau, negu paprastos pramogos, nepakanka, kad filmo turinys būtų intriguojantis, nepakanka ir gerų artistų vaidybos, be priekaištų režisūros, puikios fotografijos. Tiesa, visi tie dalykai reikalingi gerame filme. Bet — kad filmas būtų ir už gerą geresnis, jis privalo savyje turėti tam tikrą nuotaiką, kuri žiūrovą ne tik atplėštų valandėlei nuo kasdienybės, bet ir pakeltų nuo jos aukščiau, priversdama jį pagalvoti apie patiekias problemas. Jei filmą pradėdame skaityti viena iš meno rūšių, tai iš filmo žiūrovas turėtų gauti tokią pat iškilmingą ir šventišką nuotaiką, kokią jis išsineša iš teatro salės.

Ir čia nejučiomis iškyla klausimas: kodėl europietiški filmai labiau veikia į žiūrovą, pasakytume, savyje turi daugiau kažkokios šilumos, negu amerikiečių Holywoodo gaminiai? Kodėl bent 80% mūsų kino mėgėjų pasakys, kad angliški filmai geresni negu amerikiečių, tiesa, dažnai gal ir patys neturėdami jokio paaiškinimo šiam sprendimui. Žinoma, būtų klaidinga tvirtinti, kad visi Europoje gaminti filmai geri; Amerikoje mes iš jų tematome tik pačius geriausius. Tačiau ir Holywoodas stengiasi juk ne šlamštą gaminti.

Finansiniais ištekliais Holywoodas nepralenkiamas, artistų pasirinkimas kuo didžiausias (net iš tos pačios Europos kasmet vis naujų atsigabenama), filmų rašytojus gamina net specialūs filmo meno fakultetai prie daugelio universitetų, režisieriams be abejo netrūksta nei kūrybinės dvasios nei fantazijos, — o vis dėlto tie mažiau turtingi Europos kolegos išrėžia gilesnę vagą ir pastato filmus, kurie žiūrovo atminty pasilieka žymiai ilgiau.

Daugelis bus jau matę Holywoodo gamybos "Hans Christian Andersen". Puiki vaidyba, spalvos, gražios dainos ir šokiai — kiekvienas pasakys, kad filmas gražus, ir nesigailės nuėjęs jo pasižiūrėti. Bet, jei šį filmą

būtų statę anglai, jis būtų išėjęs dvi gubai geresnis. Kad ir toks, kaip neužmirštieji "Raudoni batukai". Tam danų "pasakoriui" būtų reikėję pridėti tik truputį daugiau romantikos ir gal net savotiško misticizmo, ir jis į žiūrovą būtų prakalbėjęs lygiai taip pat, kaip prakalba dabar jo pasakų puslapiai. Bet amerikiečiai iš Anderseno padarė tik nerūpestingą batsiuvį. Tiesa, didelis šio filmo pasiekimas rodo, kad amerikiečių publika šiuo batsiuviu vis dėlto patenkinta.

Amerikiečių filmuose gyvenimas dažniausiai vaizduojamas toks, kokio jo nori paprastas Amerikos pilietis: sotus, laimingas ir nerūpestingas. Problemos iš gyvenimo turi būti išjungtos. Tad net ir gyvenamasis momentas ir jo įvykiai perkeliama į ekraną šaltai ir be didesnės fantazijos. Sulyginkime tokius du savo turiniu visiškai panašius (komunistų špionazas) filmus: amerikiečių "Walk East on Beacon" ir anglų "High Treason". Pirmasis atrodo lyg paprasta FBI kronika, žiūrovą daugiau nustebinanti nematyta technika, bet nejaudinanti; iš antrojo, gi, jaučiama ir žmogiškoji veikėjų pusė, jų vidaus kova, su idariusi tragedija. Žiūrovas pasakys, kad "High Treason" yra lyg šiltesnis filmas, negu pirmasis.

Nebūtų galima teigti, kad amerikiečių filmai yra daugiau realistinio charakterio, nes šioje srityje juos smarkiai pralenkia naujieji italų realistiniai filmai. Italų filmuose gyvenimo realizmas paduodamas nuogai ir be jokių sentimentų (The Bicycle Thief, Two Cents Worth of Hope ir kt.), tačiau žiūrovui šalia nemažo kiekio pesimizmo paliekama ir vilties, kad ir už du centus, bet vistiek geresnio gyvenimo vilties. Tuo tarpu amerikiečių realizmas, daugiausia kriminaliniuose filmuose, kad ir "happy end" bepasibaigiančiuose, vistiek yra šaltas ir atstumiantis.

Fantazijos amerikiečių filmuose netrūksta. Čia marsiečiai užpuola žemę, ten randama sala su priešistoriniais gyvuliais, dar kitur pasaulio galo audros nušluoja New Yorką, arba po atominės bombos sprogo žemė-

je pasilieka tik penki žmonės. Fantazija neišpasakyta! Bet ji tokia visiškai negyvenimiška, lyg iš piršto išlaužta. Priešpriešai tik pastatykite tą pusiau pamišusį profesorį, kuris su atomine bomba portfelyje klando po Londoną ir grasina jį sunaikinti. (Anglų filmas "7 days to Noon"). Ir jis pats ir visos aplinkybės tokios fantastiškos, bet žiūrovas vis dėlto priverčiamas šiuo filmu tikėti.

Skiriasi europiečiai ir komedijos žanro filmuose. Amerikiečių filme komišką rolę vaidinaš artistas būtinai darys įvairias grimasas, šaipysis, užklius ir parpuls. Pamirškime tokius Abbott ir Costello, bet nuo jų savo kvailumu ir nejuokingais "šposais" neatsilieka ir toks Bob Hope ar Red Skeleton. Šiai tuščiai cirkinei komedijai priešingybė galime pastatyti tokius anglų filmus su Alec Guinness, kaip "Lavender Hill Mob", ar "The Man in the White Suit", arba italų "Mažąjį Don Camillo pasaulį" su Fernandeliu. Alec Guinness nesišaipto ir nesikraipo, jis toks pat žmogus, kaip ir žiūrovas. Tačiau sukurto situacijos ištumia jį į priekį, kur jis nebesiderina su aplinka ir tuo sukelia juoką. Žiūrovas juokiasi iš netikėtos situacijos, juokiasi iš veikėjo silpnų, bet ne iš paties veikėjo.

Holywoodas nepralenkiamas tik savo muzikiniiais revue — lengvo turinio ir milžiniško pastatymo filmais. Bet ir jie dažniausia visi vienodi ir panašūs į vienas kitą: Jonas myli Oną, Ona myli Joną, abudu pasirodo bemo-ką gerai dainuoti ir šokti, nuo jų savo gabumais neatsilieka net ir virėjai, tarnai ir šlavėjai. Ypatingai panašūs yra tie filmai, kur vaidina tie patys aktoriai. Ir čia, gal ir ne visai tie ioginiai, galėtume rasti atsakymą, kodėl amerikiečių filmuose yra mažiau žiūrovą pritraukiančios šilumos.

Aktorius Holywoode yra dievas. Filmą gamintojas ne tik apie jį šokinėja, bet net ir naujo filmo siužetą pas rašytoją užsako taip, kad charakteriai atitiktų tokiems ir tokiems artistams. Rašytojas gi stengiasi sukurti ne savo vaizduotės padarą, bet savo vaizduotę pritaikyti to ar kito aktoriaus galimybėms. Nesinorėtų tvirtinti, kad Holywoodo artistai nesugeba vaidinti ir įsijausti į sukurtus charakterius. Jie tik per daug išlepinti ir neturi progos tikrojo vaidybos meno parodyti. Vyriausias šeimininkas yra biznis.

Europoje yra visai kitaip. Rašytojas rašo skriptą, nežinodamas, kas jo sukurtus tipus vaidins. Aktoriai yra parenkami vėliau, pagal tai, kaip jie sugebėtų tą ar kitą charakterį atvaizduoti. Jie privalo įdėti daugiau darbo, daugiau savo paties kūrybos. Už tai ir filmas išeina turiningesnis ir šiltesnis.

J. B.

DU BROLIAI FUTBOLE

Retai vienos šeimos vaikai yra apdovanoti ypatingu gabumu kurioj nors sporto srity. Tačiau visgi kartais tai tampa realybe ir vienu iš geriausių pavyzdžių yra dabar jau plačiame pasaulyje pagarsėję Fritz ir Ottmar Walter. Abu jaunuoliai gyvena Kaiserslautern, Vokietijoje ir šiuo metu laikomi populiariausiais futbolo žaidėjais visoje Vokietijoje.

Vyresnis brolis Fritz Walter savo nepaprastai puikiu žaidimu yra ypatingai pagarsėjęs. Savo sportinę karjerą jis pradėjo Kaiserslautern mieste, kur pradėjo žaisti už futbolo klubą (F. C.). Bematant buvo pastebėtas jo talentas, ir jis per reliatyviai trumpą laiką iškopia į garsiųjų žaidėjų eiles. Karas sutrukdė jo fenomenalaus talento visišką išvystymą, tačiau ir ribotose sąlygose jis turi progos pasireikšti tuomet garsioj karių komandoje "Rote-Jaeger". Nors Fritz Walter ir pateko į rusų nelaisvę, jo sugebėjimas futbolą puikiai žaisti jį išgelbėjo nuo ypatingesnių vargų. Grįžęs iš pietinės Rusijos, kur buvo jo stovykla, jis namuose jau rado iš amerikiečių nelaisvės grįžusį Ottmar Walter. Dabar prasidėjo sensacingas jų klubo kilimas. Bematant FC Kaiserslautern tapo viena iš garsiausių komandų visoje Vokietijoje. Savo lygoje šis klubas nuolat pirmavo, gi Vokietijos futbolo pirmenybėse ne kartą jie vaidino svarbų vaidmenį, gi savo pastangas jie apvainikavo Vokietijos futbolo meisterio titulo išsikojimu 1951 m., kai finalinėse varžybose Berlyno olimpiniam stadione nugalėjo Preussen Muenster. Brolių Walter populiarumas buvo nepaprastai didelis: Kaiserslautern futbolo klubas dažniausiai buvo vadinamas Walter vienuolike.

Kyla klausimas, kuo gi pasižymi abu žaidėjai, kad jie taip gerbiami. Atsakymas gan paprastas. Puikus jų susižadimas. Vyresnysis brolis žaidžia puskairiu puoliku, gi Ottmar žinomas kaip centro puolikas. Ši kombinacija yra gana efektinga. Nors esmėje Fritz Wal-

ter nėra agresyvus kovotojas dėl kamuolio, tačiau jo technika yra pasiekusi aukštą laipsnį. Jis yra tikrasis futbolo žaidimo dirigentas. Jis pagauna visus žaidimo niuansus ir juos vykusiai išnaudoja, sukurdamas puikiausias situacijas kitiems puolikams įvairių atžvilgiu. Nors Fritz gali išvystyti aukštos klasės žaidimą ir su kitais žaidėjais, visgi geriausią lygį, tikrai pasigėrėjimo kupiną, jis išvysto žaisdamas su savo broliu. Vienas vokiečių sporto žurnalistas kartą yra pareiškęs, kad abu broliai futbolą galėtų žaisti užrištomis akimis ir vistiek būtų labai efektyvūs žaidime. Taigi, Ottmar Walter tenka savo smūgiais atakuoti priešininko vartus. Beveik visose pokarinėse tarpvalstybinio mąsto rungtynėse Ottmar Walter yra pasiekęs bent vieną įvartį (Kad abu žaidžia už Vokietijos rinktinę, yra savaimė suprantamas dalykas). Šios brolių kombinacijos bijo visi pasaulio futbolo žaidėjai, nes dinamiškumas ir preciziškumas pas Walter brolius yra labai puikus. Kas matė žaidžiant F. C. Kaiserslautern, ilgai atsimins puikiai žaidžiančią vidinių puolikų trijulę. Fizinis artumas, padėties suvokimas ir kamuolio iškišimas sparne puolikams kiekvienam stebėtojų palieka įspūdį.

Fritz Walter jau peržengė 30 metų ribą, ir jo futbolo dienos netrukus baigsis. Tiesa, vokiečiai dar turės ne vieną progą pasidžiaugti brolių Walter puikiu žaidimu ir gal net efektingu dalyvavimu pasaulinėse futbolo pirmenybėse sekančiais metais, tačiau šio tikrai puikaus ir ypatingai geru elgesiu pasižymėjusio žaidėjo karjeros svarbiausias įvykis būtų, jei jis žaistų už FIFA (tarptautinė futbolo sąjunga) rinktinę prieš Angliją. Tikėkimės, kad tos rinktinės vadovai Fritz Walter neužmirš, kai bus sustatoma minėtoji rinktinė. Tačiau, nežiūrint dalyvavimo tose rungtynėse, Fritz Walter liks visų atmintyje kaip vienas iš geriausių žaidėjų. Garsus bus ir jo brolis, nes abu, žaisdami rungtynių metu, jie yra sukūrę futbolo mėgėjui neužmirštamų situacijų, pasižymėjusių savo ypatingu grožiu ir išbaigtumu.

MOTERIS SU 49 PASAULINIAIS REKORDAIS

Moterys sporto varžybose yra atsiekusios eilę gražių laimėjimų. Būtų galima išvardinti daugybę pavardžių, kurių kiekviena bylotų apie garsius laimėjimus. Čia norima kiek ilgiau apsisėti ties lietuviams menkliau žinoma, tačiau visgi savo laimėjimais į pasaulinio garso sportininkių eiles iškopusią Danijos plaukikę Ragnhild Hveger. Ši garsi sportininkė yra pasiekusi 49 pasaulinius rekordus, iš kurių 13 dar iki dabar nėra pralenkti ir tai liudija jos aukštą lygį savo srityje.

Dažniausiai žymiausias moteris sportininkės vaizduojamės kaip ypatingai stipraus, amazoniško fizinio sudėjimo. Tačiau to nebūtų galima tvirtinti apie Ragnhild Hveger. Ši dailiai nuaugusi, įdomi moteris gimė 1921 m. Ji augo prie jūros ir tuo būdu turėjo neribotas galimybes plaukimui. 15 m. amžiaus ji jau keliavo į Berlyne vykstančius olimpinis žaidimus, kur 400 m. plaukime laisvu stiliumi laimėjo sidabrinį medalį. Toje distancijoje ji yra pasiekusi vieną iš savo geriausių pasaulinių rekordų, 400 m. nuplaukusi per 5:01 min. Tas rekordas, pasiektas prieš 16 m., stovi kaip uola. Tik amerikietė Curtiss kartą yra pasiekusi 5:06 min. gi kitos varžovės tegali tik svajoti apie šią pasekmę.

Karas su savo tragiškomis aplinkybėmis buvo ir ją palietęs. Nors ji gyveno provincijoje ir okupacijos

metais varžybų vengė, karui pasibaigus, danai jai buvo nesvetingi, ir todėl ji savanoriškai pasitraukė į Švediją, iš kur ji prieš 3 metus grįžo ir, triumfališkai sutikta, pradėjo savo garsų "come back". Ir vėl spauda minėjo jos rekordus ir jos laimėjimus.

Dalyvavo ji ir olimpinuose žaidimuose Helsinkio mieste. Tačiau šį kartą laimė jos nelydėjo, nes savo mėgiamoje distancijoje, 400 m. plaukime laisvu stiliumi, ji tapo tik penktoji. Tačiau ji dėl to nenusivylė. Jai plaukimas yra malonumas, kuriuo ji sau randa vidinės ramybės. Ji sporto prasmę yra tinkamai supratusi. Rekordų ji niekad nesiekė. Ji pati pareiškė kartą žurnalistams, kad ji plaukianti tik todėl, kad tai jai sudaro malonumą. Laimėjimas jai esąs antraeilis dalykas, dėl kurio ji visiškai nesijaudina.

Visą savo dėmesį ji skiria šeimai. Iš aktyvaus dalyvavimo sporto pasaulyje ji dar nėra pasitraukusi, tačiau, laikui atėjus, ji planuoja tapti plaukimo mokytoja. Pagrindinį principą sporto varžybose Ragnhild Hveger yra išreiškusi sakiniu: "Viskas iš meilės sportui, kaip priemonei rasti malonumą ir vidinį pasitenkinimą". Savo sportinėje karjeroje ji šio šūkio laikėsi. Džiugu pastebėti, kad pasaulyje yra dar sportininkų, kurie supranta tikrąją sporto prasmę, nors pasiekti rekordai duoda tiek progos tuo atžvilgiu apakti. Ragnhild Hveger yra pavyzdys visoms mūsų sportininkėms.

Jolė KREIVOS Nelė

ZINOK, KAD NEŽINAI...

(Pagal Čiuko "Ar žinai, kad...")

Nežinai — yra studentų,
Kurios dažos raudonai.
"Niekas, niekas jų nekenčia" —
Kniaukiat tartum katinai.

Nežinai — moksleivių centras
Laikosi dar kaip pilis,
Ir arbūzas didis trenktas
Jų iš ten neišvaikys!

Nežinai, kiek daug studentų
Auklėja jau vaikučius,
Ir jie turi šlovę šventą
Pas tetas ir klapčiukus.

Nežinai, kad kitą kartą
"Kreivos Šypsenos" dar bus,
O jose eilių priberta
Apie Ievas, buldogus...

Nežinai, kad Jolė Nelė
Ims be galo daug rašyt,
Rašalo, mat, ji prisigėrė,
Tai pradės visiems taškyt.

Nežinai, kad Arius Vydas
Nebeturi jau širdies.
Gal teisybė, jog paklydo —
Sugrįžimui nēr vilties.

— Kodėl jūs man nepaskambinate,
prašydami, kad aš Jums sumokėčiau
savo skolą? — klausia klientas krau-
tuvininko.

— O! Aš niekad neprašau pinigų
nuo džentelmeno.

— Tai kaip gi jūs atgaunat sko-
las?

— Ogi po kurio laiko,—atsako krau-
tuvininkas, — kai žmogus nesumoka
savo skolos, vadinasi — ne džentel-
menas. Tada aš griežtai pareikalauju
sumokėti.

Policininkas piliečiui, vaikščiojan-
čiam ten ir atgal šaligatviu 3 val.
nakties:

— Ką tamsta čia darai?

— Aš pamiršau savo raktą nuo bu-
to ir dabar laikiu, kol sugrįš namo
mano vaikai ir mane įleis.

Gydytojas, pasirengęs operuoti eis-
mo nelaimės auką, asistentui:

— Sužinok ligionio vardą, kad galė-
tumėm pranešti jo motinai.

Asistentas po trijų minučių:

— Jis sako, kad jo motina žinanti
jo vardą.

ŠYPSENNOS

Nežinai, kad nuo birželio
Ims gerėti "Ateitis".
Dolerio priversim žalio —
Dolerinė bus pjūtis!

Nežinai — bus daug stovyklų —
Prie Čikagos ir kitur;
Bus vėliau kalbų juokingų
Baltimorėj ir visur.

Nežinai, gi apie tvaną
Niekas dar nekalba visai;
O Čikagos Dcn žuaną
Reiks užmiršti amžinai.

Nežinai, kad jau gegužis,
Ir balandžio ne pirma.
Saulė su mėnuliu mušas,
Sako: "Čiukui jau gana..."

TIKRAI LABAI...

Negražios tavo akys —
Per daug mėlynos jos,
Ir žiūri it apakęs,
Ir nematai rusvakės,
Negražios jos labai labai...!

Nedaili tavo nosis —
Per daug rieta jinai,
Per daug aukštyn vis riesis,
Tarytum, kas domėsis —
Nedaili ji tikrai tikrai...!

Gama

KAS GALĖTŲ PASAKYTI

Ar kas galėtų pasakyti,
Ką reiktų man daryti,
Kad meilę savo didžią,
Audringą ir pavydžią,
Išreikšti aš galėčiau
Ir prakaito neliečiau?

Ar kas galėtų pamokyti,
Kaip ką nors naujo sulipdyti,
Kad eilės mano būtų gilios,
Kad tartų aiškiai, kokios vylios
Užvaldė man svajones,
Nors vis dar lieka abejonės?

Ar kas galėtų man patarti,
Kaip reiks be skausmo pasikarti,
Jei mano virpesius širdies
Kaip šuva kaulus jis atmes,
Nugriaužtus ir sutrintus,
It po padu sumintus?...!

Gama

JEIGU BŪČIAU...

Pagalvojau vieną kartą, —
Ar nebūtų taip geriau:
Jeigu būčiau aš berniukas,
Ko gi reiktų man daugiau?

Ir jei šokt gerai mokėčiau,
Būčiau baisiai išdidus
Tarp draugų, bet su mergaitėms —
Neapsakomai meilus.

Nu, jei mašiną turėčiau
Su aplūžusiais kraštais,
Tai, merginų prisidėjęs,
Vazinėčiau vakarais.

Bet, ištikro, jeigu būtų
Taip, kaip aš maniau, —
Mėlynas akis mylėčiau
Už viską labiau.

Dvarininkas pasamdė naują tarnai-
tę. Tačiau ji, vargšėlė, labai sunkiai
ir ilgai mokėsi savo naujų pareigų.
Po vienos vakarienės namų ponias pik-
tai sudraudė ją:

— Ona, kiek jau kartų aš tau sa-
kiau, kad valgi paduoti reikia visuo-
met tik iš kairės pusės!

— Bet, ponias,—nuoširdžiai atsiliepė
mergina, — ar tas viskas nėra tik
prietaras?

NEKLAUŽADA

Striukum-bukum, kaip oželis
Į pievutę pašokuot,
Pasispardė man širdelė
Ir — ragais krūtinėn duot!

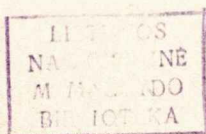
Negaliu jos suvaldyti,
Nežinau nei kas daryti,
Jeigu jos nenugalėsiu,
Tuoj širdelės neturėsiu.

Kaip ožiukas pasišiaušęs,
Per dirvonus nustriksęs,
Nes pavasaris išaušęs
Su oželiais šokinės.

Stok širdelė, stok išdykus,
Prižadėk gera man būt,
Oželiuką susitikus,
Nepabėk su juo, širdut!

Nors pavasaris nedoras
Pasispardyti vilios,
Būk gera, nešok per tvorą
Be manos žinios.

Iva Ragytė

DARBAI ŽMONĖS

PIJUS XII APIE ŠIŲ DIENŲ PAVOJUS

Savo velykinėje kalboje popiežius Pijus XII plačiai palietė šių dienų pasaulį apsupusius pavojus. Bolševizmo ir trečiojo karo pavojai vis dar nerodo tendencijos sumažėti, tačiau auga dar didesnis ir dar gresmingesnis pavojus pačiuose teisybės ir laimės trokštančiuose žmonėse. Tą naująjį pavojų Pijus XII pavadino teisiųjų pavargimu. Kaip seniau teisieji spindėjo savo dorybėmis, buvo veiklūs kovoję su piktu ir žengę visur į priekį, taip šiandien pastebimas didelis pavargimas, apsnūdymas, kuris gali privesti prie žingsnių atgal.

Gyvenimas yra tekanti upė, tad niekada negalima sustoti ir džiaugtis pasiektais laimėjimais, bet būtinai reikia siekti vis naujų. Reikia nusi-

kratyti bet kurios formos apsvaigimų ir atgaivinti dorybių praktikavimą. Kur tik teisiųjų gyvenimas sustingsta nuovargyje ir apsnūdime, ten tuoj dar labiau pradeda klestėti piktosios idėjos. Šis šv. Tėvo išpėjimas negali praeiti ir pro mus, mūsų nepalietęs. Padėję ranką ant širdies, turėsime prisipažinti, kad tikrai daug nepadarome to, ką turėtume padaryti. Tiek religiniame, tiek tautiniame, tiek ir organizaciniame mūsų gyvenime dažnai jaučiamas didelis apsnūdymas. Nebegyvename savo kilniosiomis idėjomis, numojame ranka kartais ir ne-reaguojame į neteisiųjų melus. Popiežiaus žodžiai turėtų mums priminti, kad kiekvienam iš mūsų tenka atsakomybė už šio pavojaus galimą pavertimą didele nelaime.

PAMINKLĖLIS MARIJAI PEČKAUSKAITEI

Šį mėnesį sueina lygiai metai, kai gegužės 9 d., gavus MASCV pasiūlymą, Brooklyno moksleivių at-kų kuopa pasivadino kilnios lietuviškos Marijos Pečkauskaitės vardu. Marijos Pečkauskaitės vardo vėliava Brooklyno moksleivių at-kų kuopos atstovams oficialiai buvo įteikta 1952 m. liepos mėn. įvykusioje ateitininkų vasaros stovykloje prie Pittsburgho.

Kaip žinome, M. Pečkauskaitė buvo giliai religinga rašytoja ir garsi pedagogė. Savo kūryboje ji yra iškėlusi gražiausias auklėjamąsias idėjas. Gėris ir grožis buvo jos gyvenimo ir kūrybos kelrodžiais. Kilniomis idėjomis M. Pečkauskaitės dvasia tebėra gyva lietuviškojo jaunimo tarpe. Taigi, mūsų kuopai tenka maloni pareiga šias idėjas vykdyti ir skleisti.

Įdomu priminti, kad 1947 m., rugsėjo 9 d., M. Pečkauskaitės vardu pasivadino Schwaeb. Gmuendo moksleivių at-kų kuopa. Šį vardą pasiūlė, be-rodž, kun. prof. St. Yla. Schwaeb. Gmuendo kuopos istorija nusitęsia į ankstyvesnius — Nuertingeno lietuvių stovyklos laikus, kur prof. A. Damušio ir dr. J. Griniaus pastangomis buvo įsteigta moksleivių at-kų kuopa. Jos pirmuoju globėju buvo dr. J. Grinius. Mergaičių globėjomis — mokytojos: Juozapavičienė, J. Kregždienė ir A. Grinienė. Ši kuopa Vokietijoje

džiovininkų sanatorijos ligoniams lie-tuvams ir kitataučiams. Įvairiuose lietuvių parengimuose savo choreo-grafiniais šokiais, dainomis, monta-žais ir deklamacijomis skaidrino ny-kų stovyklos gyvenimą. Organizuo-jant ateitininkams, stovyklos jauni-mas turėjo progos aplankyti žymias Vokietijos istorines vietas. Kuopa turėjo savo ramovę, kurioje praleista daugelis jaunių valandų, atsisveikini-mų, išleistuvių. Savo kapelionais pas-kutiniu metu turėjome Kun. A. Ber-tašių, Kun. dr. A. Baltinį. Paskuti-niąja pirmininke buvo I. Ausiukaity-tė, vice-pirm. B. Petraitytė, sekretore I. Banaitytė.

Per Schw. Gmuendo at-kų kuopą yra perėję per 110 narių. Visi nariai emigravo, išskyrus R. Šeškaitę. Taip pat paliko Vokietijoje ir A. Grinienė.

Galima drąsiai tvirtinti, kad ši kuopa vykdė M. Pečkauskaitės Lietuvos jaunuomenei paliktą testamentą.

Kuopa turėjo ir savo vėliavą, kurią pašventino taut. Delegatas Kan. F. Kapočius 1948 m., per sekmynes. Vėliavos kūmais buvo J. Kregždienė ir P. Kliorys. Vėliavos projektą paga-mino dail. K. Varnelis. Tais sunkiais laikais nelengva buvo gauti reikalin-gos vėliavai medžiagos. A. Grinienė ir Juozapavičienė teko su baime ir didele rizika dažyti baltą šilką žaliai. Pavyko. Vėliavą pasiuvo vienuolės vokiečių. Vėliavai juostą nuaudė A. Juodvalkienė. Vėliava išėjo tikrai meniškai ir skoninga.

Išemigruojant paskutinei kuopos narei, ši vėliava atkeliavo į Ameriką, ir, kaip anksčiau minėta, Brooklyno moksleivių kuopa paveldėjo šią vargą ir kilnios idėjos sukurtą M. Pečkaus-kaitei atminimą.

Taigi, Brooklyno moksleiviai, šios vėliavos paveldėtojai, būkime verti jo-je skambančio šūkio "Visa Atnaujinti Kristuje". Drąsiai ir ištvermingai ei-kime M. Pečkauskaitės nurodytu ke-liu, nešdami mums patikėtą vėliavą.

I. Banaitytė

gyvai reiškėsi kultūrinėje plotmėje. At-kų pastangomis prie lietuvių gim-nazijos buvo įsteigta liet. knygynėlis, kuriame vyravo Kybartų bibliotekos knygos.

Kuopos globėja tapus A. Grinienė, at-kai ypatingai gražiai pradėjo reikš-tis stovyklos visuomeniniame gyveni-me. Ji išmokė mergaites daugybės jos pačios sukurtų choreografinių šo-kių. Ši šokių grupė išaugo į tikrą meno ansamblį ir buvo kviečiama iš-pildyti programą į aplinkines stovyk-las. Trupė nepamiršo nei sunkiai ser-gančių. Kelis kartus šoko Heibronno

Marijos Pečkauskaitės Kuopos Brook-lyne vėliava. Nuotr. V. Maželis

“AIDAI” AIDI

Nors neptūnas šiemetiniam “Aidų” vakarui nebuvo palankus, didžiojo Brooklyno parengimo garsas buvo galingesnis negu liūtim grūmojį debesis. Balandžio 12 dieną gausūs njujorkiečių bei kaimynų būriai traukė į Apreiškimo parapijos salę Brooklyne išreikšti “Aidams” savo simpatijas ir pasigėrėti jų turiningu vakaru.

Tėvas Dr. L. Andriekus, pradėdamas šį muzikos ir literatūros vakarą, gražiai apibūdino “Aidų” žurnalą, šiais metais simboliškai parėmusį mokslinę mintį, paskirdamas premiją geriausiam moksliniam veikalui. Vakaro programos vedėjas rašytojas Paulius Jurkus perskaitė premijinės komisijos protokolą: premija suteikta Dr. Antanui Maceinai už jo “Saulės giemę” — knygą apie šv. Pranciškų Asyžietį. Laureatą, kuris vakaro iškilmėse dalyvauti negalėjo, nes gyvena Europoje, charakterizavo **Antanas Vaičiulaitis**, “Aidų” redaktorius, girdamas šio mokslininko kūrybinį kelią, pagrįstą filosofija bei teologija.

Turininga vakaro muzikinė ir literatūrinė programa realizavo publikos troškimus. Lietuvos Valstybinės Operos primadona **Antanina Dambrauskaitė**, žavėjusi Europos didmiesčių operos mėgėjus, žavingai padainavo penketą lietuviškų dainų ir toki pat skaičių “Otello”, “Manon”, “Faustas” ir “Čigonų barono” operų arijų. Pianistas **Aleksas Mrozinskas**, akompanavęs šiam lyriniam sopranui, paskambino Čiurlionio, Debussy, Chopin'o ir Granados kompozicijų.

Literatūrinę programos dalį susibūrė svarios pajėgos. Čia didis mūsų tautos poetas **Bernardas Brazdžionis** savo naujausiuose eilėraščiuose žadino šių dienų apsnūdusį žmogų; **Nelė Mazalaitė**, šiemetinė Rašytojų Draugijos premijos laureatė, atskleidė gilaus jausmo bei sąmojaus gintarėlius savo fantazijoje. Jaunosios kartos rašytojas — poetas **Jonas Mekas** dominavo publiką savo nauju žodžiu, o **Jurgis Jankus** įtempė klausytojų dėmesį romano ištrauka, pasižyminčia giliu psichologiniu pajautimu.

Kęst. J. K.

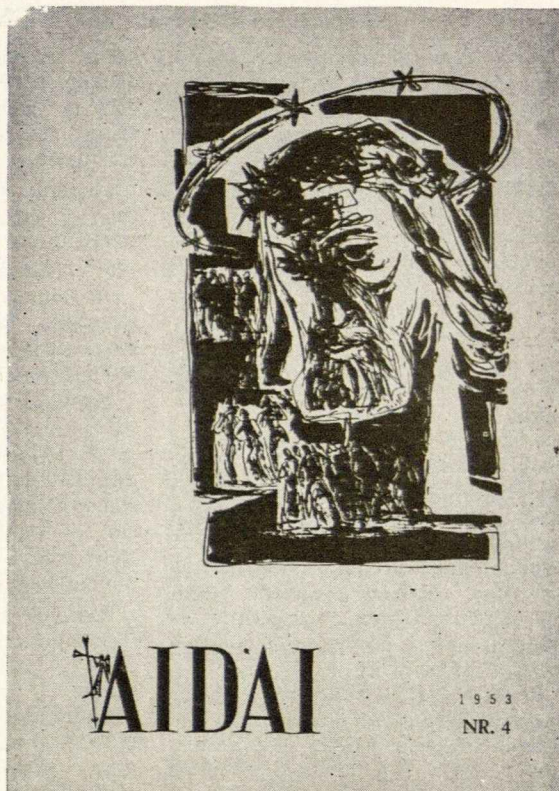
- Chicagos stud. atkų susirinkime kovo 29 d. įvyko SAS suruošto piniginio vajeaus dovanų traukimas. I-ji dovana teko S. Vanagaitei iš Toronto, Kanados; II-ji — kun. J. Marčiulioniui iš Campbell, Cal.; III-ji — O. Kazlauskaitėi iš Worcester, Mass.; IV-ji — V. Bučiuliui iš Baltimore, Md.

- Lietuvių Studentų S-gos CV rūpinasi pasaulio lietuvių studentų atstovybės steigimo reikalais.

- Susirūpinta lietuvių akademinio metraščio leidimu. Jo projektą ruošia stud. T. Naginonis Bostone.

Balandžio mėn. “Aidų” viršelis.

“Aidai”, puoselėdami mūsų kultūrą, praeitais metais paskyrė literatūros, o šiais metais mokslo premiją.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

- Lietuvių grafikų paroda vykusi Rochesteryje, N. Y., meno galerijos rūmuose balandžio mėnesį, puikiai reprezentavo lietuviškąją grafikos meną. Parodoje savo kūrinius buvo išsatę 9 lietuviai grafikai: P. Augius, A. Dargis, A. Kurauskas, V. Petravičius, V. Ratas, A. Vaičaitis, T. Valius, R. Viesulas ir L. Vilimas.

- Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje norima nupirkti nuosavus namus. Sielvados Tvarkytojas Tėvas Alfonsas Bernatonis ir Vokietijos Liet. Bendr. pirm. Pranas Zundė jau užpirkę gražias patalpas netoli Heidelbergo. Namai kaštuosią apie 36.000 dolerių. Yra išleistas atsišaukimas į viso pasaulio lietuviškąją visuomenę ir prašoma finansinės paramos, kad vienintelė lietuviška gimnazija tikrai galėtų įsigyti nuosavas patalpas.

- Prof. Zenonas Ivinskis, tęsdamas mokslines studijas Vatikano archyvuose, baigia rašyti išsamią mokslinę studiją apie vysk. Merkelių Giedraitį.

- Heidelbergo Universiteto leidykla leidžia didelį lietuvių-vokiečių kalbų žodyną. Žodyną redaguoja profesorai Niedermann, Senn ir Salys. Šiuo metu jau ruošiamas spausdinti trečiasis tomas.

- Meno parodoje, Čikagos Marijos aukšt. mokyklos rūmuose, dalyvauja prof. Adomas Galdikas, prof. V. K. Jonynas, dail. J. Pautienius ir dail. K. Žeromskis.

- Dail. V. Rato 4 paveikslus nupirks Vak. Australijos muzėjaus meno galerija.

- 3-jo romano konkurso, kurį vėl paskelbė “Draugas”, jury komisijon pakviesti: Pranas Naujokaitis, St. Zobarskas, V. Dabušis, Dr. A. Šešplaukis-Tyruolis ir A. Vaičiulaitis. Konkursui veikalai pristatomi iki lapkričio mėn. 1 d.

- Š. Amerikos geografų kongrese, kuris įvyko Clevelande, lietuvių geografus atstovavo prof. Kazys Pakštas. Kongrese dalyvavo apie 500 Amerikos ir Kanados geografų. Pagrindiniu klausimu kongresas buvo pasiėmęs ekonominės geografijos problemas.

- Ipolitas Nauragis, Kauno operos solistas, šiuo metu gyvenęs Worcesteriye, Mass. švenčia 25 metų scenos darbo sukaktį. Ip. Nauragis buvo ir yra vienas geriausių mūsų operos solistų — bosų. Jis baigė Kauno Konservatoriją ir scenos debiutą turėjo “Aidos” operoje. Ypatingai Ip. Nauragis žiūrovams yra pasilikęs neužmirštamas iš jo sukurtųjų Mefisto ir Boriso Godunovo charakterių. Tiek Vokietijoje, tiek ir Amerikoje Ip. Nauragis aktyviai dalyvauja kultūriniam gyvenime, daug koncertuoja. Sukaktuvinininko garbei Worcesterio lietuvių rengia didelį koncertą, kuriame be paties Nauragio dalyvaus dar solistai Zuzana Griškaitė ir St. Baranauškas.

- J. Lingis skaito lietuvių kalbos kursą Upsalos senajame u-te. Šiuo kursu gyvai domimasi.

- Adelaidėje, Australijoje, gražiai veikia vietos lietuvių biblioteka.

VISUOMENINIS GYVENIMAS

• **Vaclovas Sidzikauskas**, dabartinis Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, š. m. balandžio 10 d. sulaukė 60 metų amžiaus. Jau nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios V. Sidzikauskas pradėjo savo diplomatinę karjerą. Ilgą laiką buvo Lietuvos pasiuntiniu Berlyne, vėliau Londone. Paskutiniu laiku jis buvo ir Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkas.

• **Vysk. Antanas Urbšys**, lietuviškos kilmės Liepojaus vyskupas, kuris šiuo metu gyvena Ispanijoje, neseniai atšventė savo 50 metų kunigystės sukaktį.

• **Liet. Kat. Moterys** Australijoje yra gražiai susiorganizavusios į Lietuvių Katalikių Moterų Draugiją su centru Melbourne mieste. Draugijai pirmininkauja uoli visuomenininkė P. Raulinaitienė. Draugija organizuoja paskaitas, rūpinasi lietuvišku jaunimo auklėjimu, palaiko santykius su australų moterų draugijomis, rūpinasi socialine šalpa ir kt.

Dr. S. A. Bačkis atstovavo lietuvių Paryžių sušauktam tarptautinio komiteto krikščioniškajai civilizacijai ginti posėdy. Ten dalyvavo dešimties tautų atstovai.

“**Ei Dia**”, didysis Urugvajaus dienraštis, spausdina C. Veraxo straipsnių

seriją, pavadintą “Ką slepia stalininė uždanga”. Ten talpinama daug pavyzdžių iš pavergtosios Lietuvos. Išspausdinta jau apie 170 šios serijos straipsnių.

Lietuvių skautų suvažiavimas Caracase, Venecueloj, paminėjo Caracaso vietininkijos 16 “Lituanica” draugovės 2 metų įsikūrimo sukaktį.

“**Il Collegamento**”, Italijos Tautinio Komiteto organas, aprašė lietuvių kovą dėl laisvės ir idėjo VLIKo pirm. M. Krupavičiaus nuotrauką.

Vatikano Radijas transliavo specialią lietuvių valandėlę Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero šventėje. Kaltėjo kun. Dr. V. Balčiūnas, šv. Kazimiero Kolegijos Dvasios Vadas, J. Šeškevičius — stud. at-kų vardu ir kun. A. Nekrašas — skautų vardu, kartu suteikdamas primicijų palaiminimą.

Lietuvos Ūkio Atstatymo Studijų Komisijoj įvesta nauja jūrininkystės sekcija. Jai vadovauja j. kpt. P. Mažeika.

Paryžiaus “Professions”, darbdavių laikraštis, patalpino straipsnelį “Kankinys lietuvis”, kuris išreiškė Prancūzijos darbdavių paitenkinimą lietuvišiais, išgirdamas pastaruosius kaip pavyzdžius darbininkus.

JĀUNIMAS PASAULY

UNESCO — 32 tarptautinių jaunimo organizacijų atstovai, suvažiavę į UNESCO būstinę Paryžiuje, svarstė šiandienines jaunimo problemas. Svarbesnieji pasitarimo punktai buvo: tarptautinių jaunimo klubų steigimas ir jų funkcija, jaunimo talkininkavimas atsilikusiuose kraštuose švietime, jaunų darbininkų iniciatyva tarptautiniame veikime ir t. t.

Austrija — Per savo metinio festivalio šokius Austrijos Katalikiškojo Jaunimo Organizacijos nariai surinko žymią pinigų sumą pagelbėti olandų jaunimui, kuris nukentėjo nuo potvynių.

Šiais metais apie 22 tūkstančiai Vienos studentų lankys 13 klasikinių muzikos koncertų seriją, kurią jiems organizuoja Kultūrinių Reikalų Įstaiiga. Koncertus atliks vienas iš žymiausių Vienos simfoninių orkestrų.

Kuba — Centrinės Amerikos jaunuoliai darbininkai turėjo savo studijų savaitę Havanoj. Nagrinėtos problemos parodė progresą, kurio paskutiniaisiais metais pasiekė Lotynų Amerikos Katalikiškojo Jaunimo Organizacija.

Suomija — Pagalba jaunimui žymiai pagyvėjo paskutiniaisiais metais. Ypač išsivystė parama protiniai sergantiesiems: šiems įsteigta dešimt institucijų — 8 vyriausybės pastangomis ir 2 privačiai. Taip pat rūpinamasi 700 neregųjų vaikų ir 52.000 karo našlaičių globa.

liginės instrukcijos valanda. Mažamečių tėvai nuspręs, ar šiems vaikams reikės tikybės pamokų.

Ispanija — Šio krašto katalikiškasis jaunimas šiais metais kreipia savo dėmesį į specialias problemas: karinę tarnybą, darbininkų solidarumą, profesinį pašaukimą, pasirošimą susižiedavimui bei vedyboms.

Pagal Ispanijos Viešosios Instrukcijos Ministerio davinius 2 milijonai šio krašto jaunuolių lanko viešąsias mokyklas, 600 — privačias; 1.400 vaikų mokyklų nelanko.

Ispanų Krikščionių Darbininkų Jaunimo atstovai šiemet pirmą kartą dalyvavo Jaunųjų Krikščionių Darbininkų Jaunimo tarptautinėje savaitėje, kuri prasidėjo balandžio 26 d. Olandijoje.

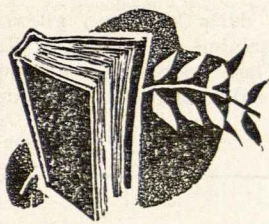
Danija — Šiam krašte, kaip ir Norvegijoje, jaunuoliai ir jaunuolės gvildena Europos federalinės organizacijos problemas. **K.**

MĖLYNOJI ARMIIJA

Kad įgyvendintų Marijos reikalavimus, kuriuos ji paskelbė Fatimoje, dar 1947 m. buvo įkurta tarptautinė organizacija su centru Fatimoje, Portugalijoje, pavadinta Mėlynoji Armija. Trumpu laiku ši organizacija išaugo į milijoninę sąjungą, kuriai priklauso nariai iš Amerikos, Kanados, Australijos, Vokietijos, Belgijos, Prancūzijos, Italijos, Argentinos ir Indijos. Vien tik Amerikoje Mėlynajai Armijai priklauso virš milijono narių.

Visai neseniai į Mėlynąją Armiją pakviesti ir lietuviai per Lietuvių Fatimos Marijos Sąjūdžio centrą, kuris šiuo metu yra Bostone. Sąjūdžio valdybą sudaro: kun. A. Kontautas, Dr. P. Kaladė ir Dr. J. Leimonas. Gegužės 13 dieną Mėlynoji Armija ir viso pasaulio lietuviai švęs kaip lietuvių maldos dieną už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką.

• **Tėvai Marijonai** šiemet švenčia savo 40 metų įsikūrimo Amerikoje sukaktį. Pirmieji marijonai į Ameriką atvyko ir pradėjo steigti savo provinciją dar 1913 metais. Kun. Feliksas Kudirka buvo pirmasis provincininkas. Vos tik prasikūrė, marijonai tuoj pradėjo dirbti lietuviškojos spaudos srityje. Pradžioje leido religinį žurnalą “Tikybą ir Dora”, o jau 1918 metais perėmė į savo rankas dienraštį “Draugą”, kurį ir iki šiol tebeleidžia. Be šio dienraščio Tėvai Marijonai dar leidžia savaitraštį “Lai-vą” ir mėnesinį žurnalą anglų kalba “The Marian”. Šalia spaudos marijonai daug dėmesio kreipia į švietimo sritį. Įkūrė ir išlaiko vienintelę lietuvišką berniukams kolegiją Marijanapolyje, beto turi savo kunigų seminariją. Per 40 metų Tėvai Marijonai labai daug nusipelnė religiniam ir tautiniam lietuvių gyvenimui Amerikoje.

ATSKLEISTA KNYGA

IG. ŠEINIAUS "RAUDONASIS TVANAS"

Asmeniškai atsiminimai, nors ir mūsų pačių pergyventą laikotarpį apimantieji, visuomet yra mieliai skaitomi. Mat, tie patys įvykiai kiekvieno atskirai kitaip yra išgyventi, kitaip i juos pažiūrėti. Ypačiai, kad tie patys įvykiai paliečia ir atskirus asmenis savaip, skirtingai. Juo labiau yra įdomūs atsiminimai ir įvykių aprašymai, jei jie išplaukia iš po žinomo rašytojo plunksnos. Ignas Šeinius, diplomatas ir rašytojas, ne nuo šiandien yra žinomas tiek skandinavų, tiek lietuvių skaitančiai visuomenei. Jis ypačiai Lietuvoje išgarsėjo savo "Kuprelis" romanu ir kitais veikalais, mėgtais ir mielai skaitytais ypačiai jaunimo. Tiek "Kuprelis" romane tiek kituose veikaluose (Vasaros Vaisės, Bangos siaučia, Siegfried Immersele atsijaunina) autorius yra geras stilistas, moka įdomiai pasakoti. Jis pasirodo skaitančiai visuomenei kaip neblogas psichologas, gyvenimo stebėtojas. Todėl ir naujasis Ig. Šeinius veikalas "Raudonasis Tvanas", 1941 m. pasirodęs danų kalba, o po metų ir suomiškai, dabar išleistas New Yorke lietuviškai, imamas į rankas su įdomumu.

Po Lietuvos okupacijos autorius, atsidūręs skandinavų kraštuose, savo rašytojo plunksną pavartoja Lietuvos reikalui kelti ir ginti. Tam reikalui be "Raudonojo Tvano" yra švediškai atspausdinęs "Stebuklo laukiant", "Raudonoji kelionė" (pastarasis ir suomiškai), rašęs skandinavų spaudoje, skaitęs paskaitas universitetuose, parlamente, studentų sambūriuose. Žodžiu, eina Lietuvos ambasadoriaus pareigas. Iš šios jo veiklos yra gimę ir "Raudonasis Tvanas".

Veltui šios knygos skaitytojas šioje knygoje įieškotų ištiso nuoseklaus įvykių atpasakojimo, pilno Lietuvos okupacijos aprašymo. "Raudonojo Tvano" turinį sudaro autoriaus tarsi dienoraštis, atsiminimai, apimę 1939. X.29-1940. VIII.22 laikotarpį. Čia atskirais fragmentais prabėga pro akis Vilniaus atgavimas, lenkų pabėgėlių problema, Maskvos ultimatas Lietuvai, raudonosios armijos įžygiavimas Lietuvon, liaudies vyriausybės pirmieji žingsniai, "Liaudies Seimo" rinkimų komedija, Lietuvos "savonariškas" įsijungimas į Sovietų Sąjungą, pirmieji NKVD siautėjimai, pagaliau autoriaus perbėgimo per "žaliąją" sieną nuotyčiai. Tai yra atskiri epizodai, autoriaus išgyventi ir apra-

šyti. Jie parodo tiek paties autoriaus, tiek lietuvių visuomenės tų dienų nuotaikas, galvoseną. Kas yra arba asmeniškai išgyvenęs 1940 m. Lietuvos tragediją, arba apie ją turi tik bendrą vaizdą iš kitų pasakojimų, šioje knygoje vistiek ras įdomių detalių, papildys bendrąjį įvykių vaizdą. Ne vienas šios knygos skaitytojas iš naujo pergyvens lyg ir paties savo tragediją, kuri buvo gal net labai panaši į autoriaus, arba atnaujins savo atmintyje tai, kas laiko dulkėmis taip greitai užsineša.

Reikia pripažinti, kad autorius, nors ir patsai skaudžiai išgyvenęs Lietuvos tragediją, moka būti ramus, objektyvus pasakotojas. Net ir neigiamus dalykus pasakoja šaltai, lyg ir su tam tikra užuojauta, pateisinimu ar supratimo jausmu. Tarpe žmonių, kuriuos autorius sutiko anų dienų įvykiuose, jis randa kilnių, pasiaukojančių asmenybių, jose įžiūri tikrąją, nepalaužiamą lietuvių dvasią. O ir priešus charakterizuoja blaiviai, objektyviai, kaip tikras humanistas.

Skaitydami šią Ig. Šeinius knygą, susipažįstame ne tik su Lietuvos 1940 m. okupacijos fragmentais, bet pasigėrime ir Lietuvos gamta, kurią autorius, lyg koks dailininkas, piešia su meile. Autorius su dideliu pietizmu kalba apie Vilnių, kuriame jis yra leidęs nemažą savo gyvenimo ir veiklos dalį. Pav.

Prieš mus, tarp plento topolių, anapus Snipiškio kaminų, pakalnėn atsi-

veria platus slėnis. Dideliu lanku su pa jį mišku apaugę kalnai, daiktais nuvirtę aukštomis pakriūtėmis ir stamenais skardžiais. Vienur ir kitur slėnyje iškyla kalneliai ir kalniukai, daiktais susiderinę į nusitiesusias virtines. Lyg milžiniškas melsvu sidabru žvilgantis S vingiuoja Neris per slėnį. O per jį visą, nuolat kintantį, be perstojo įvairiuojantį, nusitęsia Vilnius. Kaip visados ypatingais istoriniais atvejais taip ir dabar pro debesis prasi-veržia saulė ir nuauksina miestą nuo krašto iki krašto. Skaitlingų bažnyčių bokštai, renesanso ir baroko, išryškina, visomis detalėmis iškristalizuoja virš namų raudonų čerpių stogų. Palengva, didingai, aukščiau visų kitų pakilų, iš miesto vidurio iškyla Gedimino kalnas, o iš jo senovinis, kampuotas, trijų vis labiau siaurėjančių aukštų bokštas. Viršum plevėsuoja milžiniška trispalvė Lietuvos vėliava... (psl. 19)

Tai tinkas į mokyklų chrestomatijas dėti Vilniaus aplinkos aprašymas. Arba, kaip gražiai autorius piešia pietų Suvalkijos gamtovaizdį:

Gamta abiejoms kelio pusėms įvairuoja kas šimtas metrų. Miškai, miškeliai, arimo nuapvalinti kalneliai ir kalniukai. Tarp jų mėlynuoja, spindi saulėje ežerai ir ežeriukai. Pro šilumą dvelkia jų švelni, tirpstanti ryto vėsuma. Kartais iškyla kelias, ir tada atsiveria neapmatomi laukų ir ežerų plotai. Dirvos banguoja miežių tamsiu ir avių šviesiu, prinokusių aukso. (psl. 298)

Knyga skaitosi lengvai, stilius gražus, dialogais pajvairintas, taigi ne-nuobodus, tarpais švelniu humoru pamargintas. Knyga rekomenduotina jaunimui, o ypačiai tiems, kurie 1940 m. įvykius žino tik iš pasakojimų. Ig. Šeinius aprašytieji atskiri epizodai bus tarsi atskiros mozaikos plytelės, iš kurių susidaro pilnas paveikslas, kas darėsi 1939-40 m. Lietuvoje.

Dr. J. Sav.

MODERNIEJI RITERIAI

(Prof. St. Šalkauskio "Skautai ir pasaulėžiūra", 3-ji laida, išleista Akademinio Skautų Sąjūdžio Čikagoje 1953 m. 28 psl. Tiražas 400 egz.).

Dar vis pasitaiko nuomonių, kad skautų organizacija tai tik pramoga vaikams. Skautas — tai trumpakiškis vaikiškštis, paraitotomis rankovėmis, kuris ženklais nuseka į mišką ir ten tupinėja apie lauželį ar raišioja bereikšmes kilpas ant medžių šakų. Na, retkarčiais jis atlieka vieną kitą gerą darbėlį, kad mazgelį nuo kaklaraiščio atsirištų.

Skirtingas mintis išreiškia didieji vyrai, kaip skautybės tėvas gen. R. Baden-Powell'is, žymus skautybės žinovas J. Savin'as, prancūzų pedagogas G. Belot'as ir didžiai nusipelnęs

lietuviškojo jaunimo auklėtojas filosofas Stasys Šalkauskis. Jiems skautybė reiškia praktišką ugdymo sistemą, kurios išsivystymas laikomas vienu iš žymiausių įvykių pedagogikos istorijoje.

Tamprus skauto ryšys su gamta nėra Rousseau persama žmogaus sugyvulėjimo teorija, kuriai jis pats prieštarauja savo politiniuose raštuose. Prof. Šalkauskis didingam gamtos pasauly mato jaunolio galimybę apsiginkluoti prieš pavojus, kylančius iš vadinamo kultūrinio gyvenimo aplinkybių. Jaunuolis, užsigrūdindamas sunkesnėse laukiškumo sąlygose, tampa atsparesniu kenksmingoms įtakoms ir geresniu kultūros nešėju.

Kas gi yra tas dvidešimtojo amžiaus riteriškumas? Tai ne legenda, o realybė, praktikuojama beveik visam pasauliui. Krikščioniškasis viduramžių riteris, pildydamas savo priešaiką, jungė savo tarnybą Dievui su tarnavimu silpnesniesiems ir neturtėliams. Skautiškasis šių dienų riteris siekia panašaus žygio idealo, kuriam jis nuolatiniu būdėjimu pašvenčia visą savo būtybę. Skautų Įstatai, anot prof. Šalkauskio, yra ne kas kita, kaip Naujojo Žygiškumo Kodeksas, pagrįstas dviem neatskiriamomis žymėmis — garbės jausmu ir prievolės sąmone.

Kilnus žmogus ieško daugiau progos duoti, negu gauti. Taigi ir modernusis riteris ginasi nuo žalingos egoizmo įtakos kasdieniniais gerais darbais, nuolat būdamas jiems pasiruošęs. "Skauto asmenybė, — sako autorius, — kaip tik tuo laimi, kad ji duoda; tuo pražydi, kad ji miršta savo egoizmui. Ji išsivysto pagal evangeliškos meilės dėsni, kuris žada aukštesnės rūšies gyvybę žemesnės gyvybės sąskaita" (13 p.).

Giliausia savo esme, ne vien visuomeninė akcija, skautas yra solidarus visuomenininkas. "Jei sakoma, kad skautas yra visiems žmonėms draugas ir visiems kitiems skautams brolis, tat dar nereikia, kad skautas negali turėti specialių solidarumo jausmų su visomis tomis visuomeninėmis organizacijomis, su kuriomis jam tenka susidurti gyvenimo bėgyje" (15 p.).

Dažnai girdimas posakis, kad skautų organizacija yra ne ideologinės (teorinės) prigimties, nereikia, jog skautybė neturi jokios pasaulėžiūros. Tam tikros dorinės pasaulėžiūros pagrindai glūdi Skauto Įžody bei Įstatuose. Nenaudai tu, kurie norėtum išmesti antgamtinį pradą iš šios organizacijos praktikos, autorius ne tik įžvelgia. Baden-Powell'io aiškiai pabrėžtą religinį principą skautybės pagrindu, bet taip pat šiam leidiniui prieinamoj apimty įrodo, kad "kaip tik religijos srityje glūdi tikra skautybės atrama panašiai, kaip kiekvienos tikros dorys atrama glūdi religijos sankcijoje" (18 p.).

Savo išvedžiojimų pabaigoj prof. Šalkauskis pastebi skautybės santykius su krikščionybe, jos bendrus bruožus su pranciškonizmu ir punktais išdėsto skautiškojo judėjimo reikšmę Lietuvai.

Pagrindinis šio riteriškojo atgimimo esmės bei pasaulėžiūros išgvildinimas nėra įmanomas dvidešimties puslapių studijoj. Vis dėlto kiekvienas atskleistas punktas, kiekvienas turinčias puslapis atverčia gana gilią skautiškojo pažinimo vagą. Paskutiniųjų klasių gimnazistas jau be didesnių sunkumų gali sekti autoriaus mintį, rutuliojamą lengvo stiliaus kalba.

Akademiniis Skautų Sąjūdis atliko vertingą darbą, išleisdamas trečiąją "Skautų ir pasaulėžiūros" laidą. Šis kūrinys bus ne vien tik gražus įnašas lietuvių knygynėlin: jis stiprins pačių skautų ideologinį supratimą, pravers duris kitiems į gilesnį skautybės pažinimą ir, anot v. s. K. Palčiausko, bus didžiojo auklėtojo prof. Stasio Šalkauskio garbus atminimas.

Kęst. J. Kudžma

MALDA IŠ ŠIRDIES

Kun. St. Ylos naujasis maldynas

"Malda yra širdies dalykas, ne lūpų, todėl, kai meldies, tebūna daug meilės ir nedaug žodžių"

(Šv. Augustinas)

Nedažnai paskutiniuoju laiku bažnyčioje pamatysime jaunimą besimeldžiant iš maldaknygės. Daugelis pasakys, kad ne visada maldaknygėje galima rasti maldas, kurios tikrai plauktų iš širdies, tad geriau esą melstis be maldaknygės. Tačiau ne visi taip gali, ne visi ir ne visada gali patys maldą sukurti.

Kai paimi naująjį kun. Stasio Ylos maldyną "SVEIKA MARIJA", kažkas naujo ir gražaus padvelkia iš jo puslapių. Jauti, malda glaudžiai rišasi su poezija, tiesiog su ja susilieja. Naujasis maldynas neturi daug žodžių, tačiau kiekvienas jų eina iš širdies, kiekvienas žodis pilnas meilės, ir sakiny — poezijos.

Štai rytmečio maldos žodžiai: "Nuo ankstyvo ryto ligi velyvos nakties aš ilgiuosi tavęs. Kai aušra puošiasi savo trykstančia šviesa, vis mąstau apie tave, mano Dieve, mano gyvenimo Saule!" (7 psl.).

Šiuo maldynu bus tikrai nudžiuginami visi. Ir tie, kurie maldaknygėje ieško išbaigtos maldos formos, ir tie, kurie, suradę maldos žodžiams pradžią, patys savaime posmais bando išlieti Viešpačiui savo sielą.

Savo visu turiniu, maldų išdėstymu ir visos medžiagos suskirstymu "Sveika Marija" žymiai skiriasi nuo iki šiol buvusiųjų lietuviškų maldaknygių. Maldynas prasideda dienos mal-

domis. Toliau seka savaitės dienų ir mėnesių maldos — visiškai naujas dalykas mūsų maldaknygėje. Maldose įterpti mūsų poetų religiniai eilėraščiai dar labiau padaro jas įdomesnes, gražesnes ir lietuviškesnes.

Nemaža vietos skirta įvairių metų švenčių maldoms. Ir jos taip pat pajavairintos lietuviška giesme ar poezija. Šventos Mišios maldyne yra dvejopos: iiturginės, su lotynišku tekstu, ir neliturginės. Sakramentinės maldos, Kryžiaus Keliai, įvairios litanijos ir novenos taip pat naujoviškai ir maloniai patiekotos.

Pritaikytas maldas ras kiekvienos profesijos asmuo. Savo maldas ras ir moksleivis, ir sportininkas, ir menininkas. Vėl visai naujas dalykas lietuviškoje maldaknygėje — tai organizacijų maldos. Ateitininkai, skautai, Lietuvos Vyčiai ir kt. katalikiškų organizacijų nariai šiame maldyne ras specialias savo maldas, įžodžius, priesaikas, susirinkimų ir stovyklų maldas. Pagaliau maldyne daug vietos paskirta įvairioms maldoms už tėvynę ir už visą žmoniją.

Kun. Stasys Yla, paruošęs šį maldyną ir didesnę dalį maldų pats sukūręs, tikrai nusipelnė lietuviškojo jaunimo padėkos. Maldynas papuoštas gražiais dail. Telesforo Valiaus piešiniais. Kalbą ištaisyti padėjo prof. Pr. Skardžius. O išleido šį puikų maldyną Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolynas, Putname, Conn. Maldynas patogaus formato, kietais viršelais, 371 psl. Gaunamas pas leidėjus ir kaštuoja \$2.50.

J. Baužys

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVAS

Nuo gruodžio mėn. Pasaulio Lietuvių Archyvas padidėjo nepaprastai dideliu Lietuvių Bibliografinės Tarnybos vadovo A. Ružancovo spaudos rinkiniu. A. Ružancovas padcvanojo Archyvui visus savo spaudos rinkinius, kurių vertė siekia tūkstančio dolerių. 33 dideli siuntiniai, paties A. Ružancovo supakuoti, jau pasiekė Lietuvių Archyvą, kuris šiuo metu yra įsikūręs geroje ir patogioje patalpoje — naujojoje seserų kazimieriečių mokykloje, Čikagoje, 2601, W. Marquette Rd. Chicago 29, Ill, U. S. A.

Visi leidiniai, kurie iki šiol buvo siuntinėjami Liet. Bibliografinėi Tarnybai, dabar prašomi siuntinėti Pasaulio Lietuvių Archyvui. Archyvui vadovauja Vincentas Liulevičius.

TREMTINĖ LITERATŪROJE

Illona Karmel, 27 m. amžiaus lenkaitė, pabėgėlė, šiomis dienomis parašė ir išleido įdomią apysaką "Stephanina", kuria žavisi amerikiečiai kritikai ir stebisi jos talentu. Minėta rašytoja yra patyrusi daug sunkumų savo vaikystėje: ji daug iškentėjo nacių koncentracijos stovykloje. Po karo jai pavyko nuvykti į Švediją, kur ji ilgą laiką gydėsi ligoninėje. Ten besigydydama ji pradėjo mokytis anglų kalbos. Atvykusi į šį kraštą, ji pradėjo studijuoti, ir, anglų kalbos profesorius paraginta, parašė apysaką, kurioje vaizduoja išgyvenimus švedų ligoninėje, kur jai teko gydytis, kurai pacibaigus.

PLAČIAME PASAULYJE

DIEPHOLZO MOKSLEIVIŲ VEIKLA

Šv. Kazimiero akademija. Vasario 16-sios gimnazijoje šv. Kazimiero šventė buvo pradėta iškilmingu vėliavos pakėlimu ir pamaldomis, kurias atlaikė ir pamokslą pasakė gimnaz. kapelionas kun. P. Girčius. Pamaldų metu gražiai giedojo gimnazijos choras, vedamas mok. K. Motgabio.

Po pietų gimnazijos salėje įvyko šv. Kazimiero garbei skirta akademija, kurią pravedė skautai. Ta proga kalbėjo šviet. inspektorius A. Venslauskas ir kun. V. Šarka, savo kalbose pastatydami šv. Kazimierą jaunimui skaistybės pavyzdžiu.

Meninėje akademijos dalyje buvo įvairūs skaitymai, deklamacijos ir vyr. mok. S. Antanaičio paskaita, kurioje jis vaizdžiai nupasakojo karaliaičio Kazimiero gyvenimą ir mirtį.

Po akademijos, "Marija, Marija" giesmės garsu palydima, buvo nuleista vėliava.

Religinis susirinkimas. Kovo mėn. 15 d. įvyko Vysk. M. Valančiaus vardo moksl. at-kų kuopos susirinkimas. P. Kazirskis, 8-os klasės mokinys, skaitė savo referatą "Švenčiausios Jėzaus širdies garbinimas", gražiai nupasakojęs šio garbinimo pradžią Lietuvoje, jo prasmę ir reikšmę mums. Be to, paskaityta įdomių ištraukų iš knygos "Siela už sielą", D. Pilla'os. Susirinkime dalyvavo garbingas svečias iš Italijos - kun. dr. A. Paškevičius - įdomiai papasakojęs apie Milano un-tą.

Rekolekcijos. Kovo mėn. 19 d. Vasario 16 gimnazijoje prasidėjo rekolekcijos, kurias praveisti atvyko Tėvas Konstantinas, O. F. M. Prasidėjo susikaupimo ir maldos dienos. Rekolekcijų programa buvo ši: 8 v. pamaldos, 10 v. mišios su pamokslu, 12 v. religinis skaitymas, 4 v. p. p. kryžiaus keliai, o vakare 8 v. — šv. Rožančius ir pamokslas.

Išleidžiant Tėvą Konstantiną, at-kų kuopos vardu buvo įteiktos gėlės ir nuoširdžiai jam padėkota už taip gražiai pravestas rekolekcijas.

Kuopos susirinkimas. Kovo mėn. 29 d. įvyko paskutinis šių mokslo metų at-kų kuopos susirinkimas. Valdyba patiekė 1952-1953 metų kuopos veiklos apyskaitą. Kuopos dvasios vadas ragino ir toliau stropiai dirbti ir

gyventi pagal ateitininkiškus principus.

Kovo mėn. 31 d. gimnazijos salėje įvyko mokslo metų pabaigos iškilmingas aktas. Sveikinimo žodį tarė gimnazijos direktorius A. Giedraitis.

M. Mansytė

CHICAGO, ILL.

Seniausioje ir didžiausioje Chicagos lietuvių kolonijoje Bridgeport'e vasario mėn. 13 d. įsikūrė jaun. moksl. at-kų kuopa. Nuo to laiko į ateitininkus įstojo 45 mokiniai, padaryti 3 susirinkimai ir 3 valdybos posėdžiai. Išrinkta valdyba iš šių ateitininkų: pirm. — I. Vytauskaitė, sekret. — G. Grigalavičiūtė, soc. reik. ved. — R. Valaitis, ir kuopos korespondentas A. Stropus. Kuopa pasiskirstė į 4 būrelius: 2 mergaičių ir 2 berniukų. Mergaičių globėja pakviesta stud. E. Blandytė, berniukų — stud. S. Razmus. Dvasios vadu sutiko būti kun. J. Prunskis, o kuopos globėju A. P. Bagdonas, lituanistikos mokytojas.

Paskutiniame posėdyje kuopa pasirinko žymiosios rašytojos ir pedagogės Marijos Pečkauskaitės vardą ir dabar vadinsis Chicagos jaunesniųjų moksleivių ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopa Bridgeporte. Parapijos klebonas prel. B. Urba yra labai palankus lituanistiniam mokslui ir organizaciniam moksleivių veikimui.

Mokykloje taipgi veikia ir skautų draugovė. Tėvai patenkinti mokinių veikla ir lietuviybės gyva dvasia. Kuopai įsikūrti daug padėjo mok. A. Šatas.

A. P. B.

— Aktorius Vitalis Žukauskas Bloomington, Ind., amerikiečiams kariams dėsto lietuvių kalbą.

— Žibutė Daugelaitė, studijuojanti mediciną New Yorke, išrinkta New Yorko stud. ateitininkų draugovės pirmininke.

— Antanas Sužiedėlis sekančią semestrą psichologijos studijas numato tęsti Washingtono Katalikų Universitete.

— Regina Rauchaitė, studijuojanti ekonomiką Mundelein Kolegijoje, aktyviai dalyvauja studentiškoje veikloje. Ji šiuo metu yra Liet. Stud. Sąjungos valdyboje.

— Vladas Būtėnas ir Dalia Meškauskaitė susituokė bal. 11 d. Čikagoje.

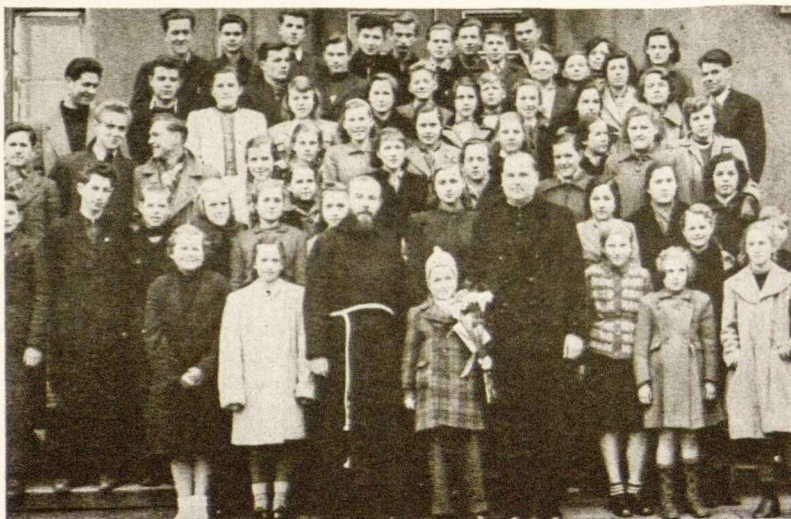
— Kun. Albinas Spurgis, energingas ir veiklus kunigas, šiomis dienomis atšventė 20 metų kunigystės ir 45 metų amžiaus sukaktį. Dabar kun. A. Spurgis gyvena netoli Clevelando, Ohio.

— Dr. Paplauskas-Ramūnas, kuris profesoriauja Ottavos Universitete, Kanadoje, atstovavo ši universitetą Amerikos pedagogų kongrese Atlantic City, N. J.

— Otonas Vaitkevičius, studijuojantis mediciną Frankfurto Universitete, Vokietijoje, vasarai vėl žada pargrįžti į Ameriką. Kartu su juo studijuoja ir Petras Žemaitis.

— Ričardas Kontrimas, Fordhamo kol. studentas New Yorke, savo iniciatyva išrūpino savaitinę radijo programą lietuviškai kultūrai galingoje Fordhamo Universiteto radijo stotyje. Transliacijos vyks anglų kalba ir numatomos pradėti rudenį.

Vasario 16 Gimn. moksl. katalikai po rekolekcijų prie bažnyčios. Priekyje stovi rekolekcijų vedėjas T. Konstantinas ir gimn. kapelionas kun. P. Girčius

LITERATŪROS VAKARAS NEWARKE

Newarko, N. J., ateitininkai pirmąją Velykų dieną šv. Jurgio Draugijos salėje surengė muzikos ir literatūros vakarą.

Vakarą įžanginiu žodžiu pradėjo K. Kudžma. Aktorius Vitalis Žukauskas, programos pranešėjas, atvykęs iš Bloomington, Ind. (kur universitete dėsto lietuvių kalbą), publiką tuoj pat linksmai nuteikė savo humoru, kuriuo jis yra praskaidrinęs daugelį parengimų.

Muzikinę programos dalį atliko pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė, dviem atvejais pianinu paskambindama Debussy, Liszto ir Chopino kūriniais. Jos gilus įsijautimas, lyrinės ir dramatinės nuotaikos perdavimas pastebimai patraukė publiką. Solistė Juzė Augaitytė dėl ligos iš Philadelphia atvykti negalėjo. Spragą užpildyti teko aktoriui Žukauskui, kuris tą puikiai atliko. Jo komiškas piano ir keturių partijų atstovų kalbų charakterizavimas, ir keturių didžiųjų aktorių imitacija ilgai pasliks vakaro svečių atmintį.

Iš Gaudeamus...

- Kanados Vyr. At-kų Sąjunga susideda iš 6 draugovių, apimančių apie 160 narių.

- "Gaudeamus" Stud. At-kų Informacinio Biuletenio Nr. 4 pranešė, kad jau baigiami sudaryti užsiregistravusių SAS narių sąrašai. Užsiregistravę 205 studentai. Iš jų draugovėms priklauso apie 70%. Manoma, kad apie 50 narių dar nėra užsiregistravę.

- SAS CV sąstate įvyko pasikeitimų. Kovo 22 d. iš CV vicepirmininko pareigų sveikatos sumetimais pasitraukė kol. Adolfas Markelis. Kovo 13 d. iš Spaudos ir Informacijos Skyriaus sąstato pasitraukė kol. Aldona Baužinskaitė.

Literatūrinėje dalyje publika scenoje išvydo rašytojus bei poetus. Jonas Aistis sava poezija visus nuteikė pavasariškai, o Katryna Grigaitytė-Graudušienė — šventišku pakilimu. "Vyskupo brolis", Antano Vaičiulaičio skaityta novelė, savo įdomia situacija patraukė klausytojus. Leonardo Žitkevičiaus trijų rūšių eilėraščiai — rimti, humoreskos ir vaikams — taip pat buvo šiltai sutikti.

Prie programos parengimo daugiausia prisidėjo kun. P. Totoraitis ir Z. Kungys. Nors publikos galėjo būti ir daugiau, bet vakaras praėjo jaukioje nuotaikoje.

BARBOROS ŽAGARIETĖS VARDŲ KUOPA PUTNAME

Kuopos susirinkimai. 1952 m. gruodžio mėn. 8 d., Marijos Nekalto Prasiidėjimo šventėje, kurios metu turėjome švenč. Sakramento adoraciją, įvyko ir Putname merg. at-kų kuopos susirinkimas. Sesuo M. Augusta papasakojo atsiminimus iš ateitininkų veikimo Lietuvoje, ypatingai prisimindama draudimo laikotarpį ir skatindama sekti anų kovotojų pavyzdžiu.

Senųjų narių tarpan priimta nauja bičiulė Rūta Žukauskaitė, gi pati kuopa pakrikštyta nauju "Barboros Žagarietės" vardu.

Sausio mėn. 18 d. įvykusiame susirinkime, pirmininkaujant R. Žukauskaitei ir E. Skrupskelytei, buvo padaryti pranešimai iš at-kų studijų dienų Kalėdų metu: studentų — New Yorke ir moksleivių — Bostone. Moksleivių kuopą atstovavo D. Vebeiliūnaitė ir B. Kapociūtė, gi studentų draugovė — A. Vasiliauskaitė.

Susirinkime, kuris įvyko vasario mėn. 22 d., p-lė Aivietinaitė skaitė paskaitą tema "Lietuvaitės apsiirengi-

Newarko literatūros vakaro programos dalyviai. Iš kairės dešinėn sėdi: Kotryna Grigaitytė-Graudušienė, Julija Rajauskaitė-Sušienė, J. Aistis, stovi: A. Vaičiulaitis, L. Žitkevičius, V. Žukauskas. Nuotr. V. Maželio.

— Juozas Baltrušaitis, neseniai atvykęs į Čikagą iš tolimosios Australijos, pradėjo testų mechanikos studijas Illinois institute. Juozas Baltrušaitis yra pasižymėjęs stalo tenisininkas.

— Kęstutis Keblinskas, būdamas stud. at-kų užsienio skyriaus vadovas, yra užmezgęs plačius ryšius su viso pasaulio katalikiškojo jaunimo organizacijomis.

— Aldona Šlepetytė, gabi balerina, pakviesta New Yorko Carnegie Hall baletų studijų vedėja. A. Šlepetytė neseniai kartu su baletu artistu A. Liepinu šoko Čikagoje At-kų Sušelpimo Fondo koncerte.

— Rymantas Ivaška, Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis, studijuoja komerciją Bostono Kolegijoje. Ivaška aktyviai dalyvauja ateitininkų stud. veikloje.

— Pilypas Narutis vis dar tebesigydo Vokietijoje. Jo žmona su sūneliu gyvena Čikagoje.

— Inž. Juozas Rygelis su šeima išsikėlė iš New Yorko į Stamfordą, Conn. Ten dirba savo specialybėje.

mas". Labai įdomi ir išsami paskaita sukėlė daug diskusijų.

Studijų rateliai. Jėgų ir veikimo koordinavimui sudaryti studijų rateliai, kuriems priklauso studentės ir vyr. moksleivės ateitininkės, tačiau aktyviai dalyvauja bei bendradarbiauja ir ne ateitininkės mergaitės, kaip N. Mekytė ir E. Marijošiūtė. Kun. prof. St. Ylai vadovaujant, šių ratelių darban įvestas naujas metodas, atspindįs šūkyje: stebėti, spręsti ir vykdyti, ir pritaikytas visoje eilėje diskusijų sekančiomis temomis: "Svaigųjų gėrimų vartojimas", "Šokiai", "Kosmetika".

šv. Kazimiero minėjimas. Kovo mėn. 1 d. kuopa šventė Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero šventę. Po D. Kriaučeliūnaitės oficialaus posėdžio atidarymo paskaitą skaitė kun. prof. St. Yla. Tolimesnę programos dalį išpildė moksleivės ir studentės. Buvo įscenizuotas V. Žukausko montažas "Vaizdų ir eilėraščių pynė šv. Kazimierui atminti". D. V.

NAUJI "ATEITIES" GARBĖS PRENUMERATORIAI 1953 MET.

1. Kun. Voldemaras Cukuras, Newark, Ohio
2. Kun. Antanas Kardauskas, Grand Rapids, Mich.
3. Kun. Pr. Kura, Rock Island, Ill.
4. Kun. Petras Totoraitis, Newark, N. J.
5. Kun. Vincentas Slavynas, War, W. Virginia.

AUKOS "ATEIČIAI"

Kun. V. Slavynas paaukojo "Ateičiai" 50.00 dol.

Chicagos studentų ateitininkų s-gos skyrius — 100 dol.

Newarko, N. J., ateitininkų kuopa išsurosto "Ateities" naudai vakaro Vėlykų Pirmą dieną — 25.00 dol.

Visiems Garbės Prenumeratoriams ir auktojų bei rėmėjų administracija nuoširdžiai dėkoja.

Čia pat administracija dar kartą visiems skaitytojams, platintojams ir organizacinėms vienetams primena, kad "Ateitis" galės toliau būti taip gražiai leidžiama ir ištikimai bei tvarkingai savo skaitytojus lankys, jei visi laiku atsilygins prenumeratą ir visais galimais būdais vietovėse bei vietuose ieškos būdų "Ateities" reikams surasti lėšų iš atskirų rėmėjų ar bendrų parengimų.

PADEKA

Didžiai Gerbiamajam Kun. E. Paukščiui, Chester, Pa., paskyrusiam Ateitininkų Federacijai paremti šimto dolerių auką, reiškiamo gilią ir nuoširdžią padėką.

At-kų Federacijos Vyr. Valdyba

VARGO MOKYKLA VOKIETIJOJE

Vokietijoje, kur šiuo metu dar yra likę apie 8000 lietuvių tremtinių, didesnėse stovyklose veikia lietuviškosios mokyklos, kurios tikrai gali būti pavadintos vargo mokyklomis. Lietuvių finansinis pajėgumas Vokietijoje yra labai menkas. Apie kokią nors jų pačių didesnę paramą lietuviškajam švietimui negali būti nė kalbos. Tuo tarpu mokykla reikalauja ir vadovėlių ir mokymosi priemonių ir, pagaliau, papildomo maisto mokiniams.

Nutautėjimas grąšo jaunesiems lietuviukams visu savo baisumu. Lietuviškoji mokykla dar gali būti viena

LAIŠKAI LIETUVIAMS, Nr. 3, 1953 m. kovo mėn. Mėnesinis TT. Jėzuitų leidinys, išeinąs Čikagoje. Prenumerata metams — 2 dol.

MŪSŲ VYTIŠ, 1953 m. Nr. 2, kovas-balandis. Pasaulio Lietuvių Skautų S-gos laikraštis, leidžiamas Akademinių Skautų Sąjūdžio Čikagoje. Šiam numeryje paminėta Dr. Vydūno mirtis, "Skautų Aido" 30 metų sukaktis, Lietuvos skautų įkūrimo 35 metų sukaktis ir kt. Metinė prenumerata — 2.50.

Prof. Stasys Šalkauskis — SKAUTAI IR PASAULĖŽIŪRA, III laida, išleista Akademinių Skautų Sąjūdžio Čikagoje 1953 m. 28 psl. Gaunama pas Br. Kvikių, 631 W. 54 Pl., Chicago 9, Ill.

EGLUTĖ, 1953 m. Nr. 4, balandis. Vaikų laikraštėlis, leidžiamas Lietuvių Kultūros Instituto. Metinė prenumerata JAV — 3 dol.

E. J. Harrisson — LITHUANIAN'S FIGHT FOR FREEDOM, 95 p. leidinys anglų kalboje, vaizduojas lietuvių kovą dėl laisvės amžių bėgy, ypatinai nušviečia vokiečių ir sovietų okupacijas. Išleido Lithuanian American Information Center New Yorke 1952 m.

KNYGŲ LENTYNA, 1952 m. Nr. 11-12. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Kto leidžiamas Lietuvių Bibliografinės Tarnybos biuletenis, išeinąs Danville, Ill.

Bronius Zumeris — TYLINTI TAU-

iš jėgų, kuri tą nutautėjimą sustabdytų. Ji moko lietuvių kalbos, dainų ir žaidimų, auklėja jaunąją kartą lietuviškoje nuotaikoje. Tačiau ji reikalauja ir kituose kraštuose geriau ekonomiškai gyvenančių tautiečių paramos. Atliekamas vienas kitas centas gali daug pagelbėti ir prisidėti prie jaunimo auklėjimo ir lietuviškosios mokyklos Vokietijoje išlaikymo. Šiuo metu Vokietijoje veikia 14 vargo mokyklų. Materialinę paramą joms galima siųsti per Balfą šiuo adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

TA. 84 psl. rotatorium spausdinama knygelė, paliečianti Lietuvos didybę; ir tragikos kelią. Išleista Melbourne, Australijoje, 1953 m. Vasario 16 d. proga.

LIETUVIŲ DIENOS, 1953 m. Nr. 4, balandis. Šiame numeryje rašo: F. Kudirka — Smurtas tautos reumatizui; T. Žiūraitis — Kūrybinis pašaukimas; Nelė Mazalaitė — Karaliaus batai; Vl. Būtėnas — Dainavos Ansamblis; L. Žitkevičius — eilėraščiai; ir kt. Virš 40 nuotraukų, daugelis kitų straipsnių ir žinelių lietuvių bei anglų kalbomis plačiai nušviečia pasaulio lietuvių gyvenimą bei reikalus. Išleista Los Angeles, Calif. Prenumerata 4 dol. metams.

NEWS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN, 1953 m. Nr. 4. Mėnesinis leidinys anglų kalba sustrauktai nušviečia sovietų paverčiųjų tautų politinę, ekonominę bei kultūrinę padėtį. Leidžia Research and Publications Service, National Committee for a Free Europe, Inc., New Yorke.

THE MARIAN, 1953 m. balandis. Leidžiamas anglų kalba TT. Marijonų Kongregacijos Čikagoje.

TĖVIŠKĖLĖ, 1953 m. Nr. 3, kovas. Lietuvių vaikų laikraštis, leidžiamas Čikagoje. Metinė prenumerata — 3 dol.

AIDAI, 1953 m. Nr. 4, balandis. Šiame numeryje rašo: Kun. Dr. V. Balčiūnas, J. Girnius, M. Vaitkus, A. Merkelis, J. Grinius, V. Jankauskas, T. Kl. Zalalis, O. F. M. ir kt. Numeris iliustruotas dail. V. K. Jonyno darbais.

Kazys Binkis — BALTASIS VILKAS. Pasaka. Iliustravo F. Užinskaitė. Trijų spalvų 36 psl. leidinys Kaina 1 dol. Išleido Gabija, Brooklyn, N. Y.

Juozas Grušas - PABUČIAVIMAS. Nevelės. Išleido Gabija — 155 p 1 Kaina \$1.50.

SVEIKA MARIJA, Mažasis maldynas. Parengė Kun. Stasys Yla. Išleido ir atspausdino Nek. Pr. seserų vienuolynas Putname, Conn., 1953 metais. Maldaknygę sudaro 371 labai plona popieriaus puslapių. Kaina \$2.50.

MINTĮ MIKLINK

Uždavinys Nr. 13

Vertinamas 3 taškais

Kelionė laivu tarp A ir B uostų užtrunka 20 dienų. Kiekvieną dieną iš abiejų uostų išplaukia po vieną laivą. Vienas keleivis laivu išplaukia iš A uosto. Kiek laivų sutiks pakelyje tas laivas, kuriame yra minėtas keleivis, kol atvyks į B uostą.

Uždavinys Nr. 14

Vertinamas 2 taškais.

Vieno vasarnamio savininkas padidino savo vilos la-

gus du kartus, nepakeisdamas nei langų pločio, nei aukščio. Ar tai įmanoma? Jei atsakymas teigiamas, kokių būdu?

Uždavinys Nr. 15

Vertinamas 1 tašku.

Kaip gauti 1000, panaudojant aštuonis kartus skaitmenį 8 ir atliekant tik sudėties veiksmą.

ATEITIES Nr. 3 tilpusių uždavinių atsakymai

Nr. 7 72,5 metai.

Nr. 8 1892 metais, turėdamas 43 metus. Jis buvo gimęs 1849 m.

Nr. 9 Krosnis.

